

Jaar	Zaaknummer
2024	45527-2024

Onderwerp

Openbare vergadering van de raad van de gemeente Emmen, gehouden op donderdag 25 januari 2024 vanaf 19.30 uur in de raadszaal

Voorzitter : de heer H.F. van Oosterhout
Waarnemend voorzitter : de heer G.J. Horstman
Waarnemend griffier : de heer S. Engelen
Aanwezige raadsleden (34) : de heer G.J. Bijlsma (Wakker Emmen), de heer H.A. Bos (Wakker Emmen), de heer D. Dekker (Wakker Emmen), de heer D.H. van Dijken (CDA), mevrouw C.P.M. Ester-Schokker (SP), mevrouw R. Gommer-Gelijk (CDA), mevrouw M. Hekhuis (Wakker Emmen), de heer L.H. Herbers (Wakker Emmen), de heer L. Hoogenberg (Wakker Emmen), de heer G.J. Horstman (PvdA), de heer H. Huttinga (ChristenUnie), de heer A.J. Jakobs (Wakker Emmen), de heer P.M. de Jonge (VVD), de heer H.M. Kasteleijn (50PLUS), de heer M. Katerbarg (Wakker Emmen), mevrouw U.H. Kiliñci (PvdA), de heer J.H. Koops (D66), de heer M. Kuiper (SP), mevrouw A.G. Louwes-Linnemann (PvdA), de heer M. Meijer (VVD), de heer B.J. Mulder (PvdA), de heer D.M. Poelman (Wakker Emmen), de heer T. Post (PVV), de heer R.R. Pruisscher (ChristenUnie), mevrouw A.W. Scheper (VVD), mevrouw V.S.L.R. Spang (PvdA), de heer M.M. Tuik (CDA), de heer H. van der Velde (Wakker Emmen), de heer A. de Vries (PvdA), de heer D.E. de Vries (Wakker Emmen), de heer J.B.W. Wittendorp (CDA), de heer M. Woltman (Wakker Emmen), mevrouw B. van der Woude (GroenLinks), de heer R. Zuiderveld (PvdA)

Afwezige raadsleden (5) : de heer R.S. de Jong (Hart voor Emmen), mevrouw M. Kuhl (PVV), de heer G.H.H. Linnemann (Wakker Emmen), mevrouw A.K. Velzing (Wakker Emmen), de heer R. Woltman (Wakker Emmen)

Aanwezige collegeleden (7) : de heer J. Bos, mevrouw D.S. Leal-Keen, de heer H.F. van Oosterhout, de heer G.P. Rink, de heer P.M. Schrik, de heer R. Wanders, de heer R. van der Weide

Afwezige collegeleden (--) : ---

Gemeentesecretaris : mevrouw M. Plantinga-Leenders

A1. Opening en vaststelling agenda

Opening, welkom en mededelingen

De voorzitter: Goed, dames en heren, wij gaan beginnen. Hartelijk welkom! Ik open deze raadsvergadering.

We hebben berichten van verhindering van de heer Linnemann, de heer Roelof Woltman en mevrouw Velzing van Wakker Emmen, mevrouw Kuhl van de PVV en de heer De Jong van Hart voor Emmen. Wethouder Bos komt wat later: die heeft een belangrijke bespreking in Den Haag. En het kan zijn dat de heer Poelman ook nog komt, die is ook wat verlaat.

Vaststelling agenda

De voorzitter: Vervolgens, als ik kijk naar de agenda, dan zijn er twee moties vreemd aan de orde van de dag. De heer Kasteleijn van 50PLUS heeft aangekondigd dat hij de motie vreemd aan de orde van de dag 'Deelname WHO Global Network for Age-friendly Cities and Communities' wil indienen, mede ingediend door de heer Kuiper van de SP. Het voorstel is om de agenda vast te stellen met aanvulling van dat agendapunt en dat te doen bij agendapunt B2.a. Kan dat uw goedkeuring wegdragen? Ja?

Zullen we daarmee zo de agenda vaststellen? Dan gaan we dat zo doen.

A1.a Beëdiging mevrouw J. Mulder als lid van de Rekenkamercommissie Emmen

De voorzitter: Dan kom ik bij agendapunt A1.a, de beëdiging van de mevrouw J. Mulder als lid van de Rekenkamercommissie Emmen. Even ter toelichting: in december hebt u als gemeenteraad het besluit genomen om de voorgestelde kandidaat te benoemen tot lid van de Rekenkamer van Emmen – u kunt zich dat herinneren. En toen hebben de leden, voordat zij hun functie konden uitoefenen, in de vergadering de verklaring en belofte afgelegd. Toen was mevrouw Mulder helaas verhinderd en daarom gaan we dat vanavond doen.

Daarom vraag ik of mevrouw Mulder als lid van de Rekenkamer naar voren wil komen. Ik lees de tekst van de verklaring en belofte voor en mag u mij nazeggen: 'Dat verklaar en beloof ik.' [Hierna neemt de voorzitter de verklaring en belofte af bij mevrouw Mulder, waarna zij geïnstalleerd is als lid van de Rekenkamercommissie Emmen. Applaus]

Dank u wel, gefeliciteerd! We hebben daar ook nog een mooi bloemetje voor, alstublieft. En heel veel succes met uw activiteiten! [De voorzitter overhandigt een bos bloemen aan mevrouw Mulder.]

A1.b Benoeming de heer M. de Jonge (D66) tot commissielid, niet-zijnde raadslid

De voorzitter: Dan komen we bij agendapunt A1.b. Dat gaat over de benoeming van de heer M. de Jonge van D66 tot commissielid, niet-zijnde raadslid. De fractie van D66 heeft de heer De Jonge voorgedragen voor benoeming als commissielid, niet-zijnde raadslid.

Alvorens wij gaan stemmen over de benoeming van de heer De Jonge, wordt de commissie geloofsbrieven gevraagd haar advies aan de raad te geven omtrent de benoembaarheid van de kandidaat. En de commissie geloofsbrieven bestaat uit de heer H.A. Bos, de heer P.M. de Jonge en de heer Koops. Voorzitter van de commissie geloofsbrieven is de heer Koops. Mag ik hem vragen uitsluitsel te geven? Ik geef het woord aan de heer Koops.

De heer Koops (voorzitter commissie onderzoek geloofsbrieven): Ja, de commissie onderzoek geloofsbrieven heeft de wettelijk vereiste stukken van de heer M. (Mark) de Jonge onderzocht. En met gepaste trots kan ik mededelen dat wij daarin geen beletselen hebben gevonden om hem te benoemen als commissielid, niet-zijnde raadslid van de fractie van D66.

De voorzitter: Dank u wel. En dat was de voorzitter van de commissie geloofsbrieven. Mag ik ervan uitgaan dat de heer M. de Jonge met algemene stemmen is benoemd als commissielid, niet-zijnde raadslid? Dat is het geval. Dan hebben we dat als zodanig besloten.

Dan gaan we ook dit commissielid beëdigden en dat gaan we weer net doen zoals we daarnet hebben gedaan met het lid van de Rekenkamer. Mag ik de heer M. de Jonge vragen naar voren te komen? U

hebt gezien hoe het moet. [Hierna neemt de voorzitter de verklaring en belofte af bij de heer M. de Jonge, waarna hij geïnstalleerd is als commissielid van de gemeente Emmen, niet-zijnde raadslid. Applaus.]

En voor u een mooie bos bloemen en veel succes met uw werkzaamheden als commissielid! [De voorzitter overhandigt een bos bloemen aan de heer M. de Jonge.] Voordat mensen denken: gaat dit de hele avond zo? Nee, dit waren de twee beëdigingen. Maar het is belangrijk werk, ook in het kader van de integriteit.

A2. Vragenhalfuur

De voorzitter: Dan komen we bij agendapunt A2, het vragenhalfuur. Er zijn vier vragen ingediend: de heer Wittendorp van het CDA heeft een vraag gesteld over het gebiedsproces Schoonebeek, de heer Meijer van de VVD heeft een vraag gesteld over gevaarlijke honden. En de heer Kasteleijn van 50PLUS heeft twee vragen ingediend. Ten eerste over de Stichting De Nachtwacht van Emmen en ten tweede over het functioneren van de EOP's.

We beginnen met de eerste vraag. Die is van de heer Wittendorp van het CDA, die inmiddels naar het spreekgestoelte is gelopen en een vraag gaat stellen over het gebiedsproces Schoonebeek. O, sorry. Ja, over de beantwoording door de wethouder had ik even iets moeten bedenken. Ik zie meneer Poelman inmiddels wel de zaal binnen komen lopen, maar meneer J. Bos niet. Ik stel voor dat we even met uw vraag wachten tot meneer Bos er is. Want hij wordt in de loop van de vergadering verwacht en dan plannen we dat er nog even tussendoor. Want het is wel handig als u de vraag stelt, u ook het antwoord krijgt.

De heer Wittendorp (CDA): Ook aan het eind van dit vragenhalfuur? Of heel veel later in de vergadering?

De voorzitter: Nou, dat zal later zijn. Ik denk dat hij zo rond tien over één hier binnenkomt. Dus als u dan even zo lang kunt blijven... Nee, we verwachten hem ergens in de loop van de avond. Blijf rustig zitten. 'We schorsen de vergadering voor twee uur', zeg ik om elf uur. Nee hoor, in de loop van de avond. Maar zullen we het zo doen? En de griffier helpt me dat wel even onthouden.

Dan komen wij bij een heel ander chapter en dat is de vraag van de heer Meijer over gevaarlijke honden. Ik geef het woord aan de heer Meijer van de VVD.

Incidenten met gevaarlijke honden in gemeente

De heer Meijer (VVD): De VVD maakt zich zorgen rondom de situatie van gevaarlijke honden. In het Dagblad van het Noorden van 23 januari konden we hier een artikel over lezen. De Emmense commissie van advies bij bezwaarschriften heeft geadviseerd om een hond weer terug te geven aan de eigenaar. In Engeland is dit type hond verboden.

De vraag die wij hebben: laten we een gemeentelijke risico-assessment uitvoeren bij gevaarlijke honden? Ten tweede: mocht een test negatief zijn en de hond een gevaar vormen voor de omgeving, is de burgemeester dan bereid om maatregelen te nemen? Ten derde: zijn er nog meer gevallen zoals dit incident voorgevallen met andere honden?

Reactie college

De heer Van Oosterhout (burgemeester): Voordat ik nog even specifiek inga op die drie vragen, is het misschien goed om nog even iets algemeen te zeggen. Want ik zeg het maar even: ik heb met verbazing dat advies gelezen van de commissie van advies en dat gebeurt niet dagelijks. Dit omdat wij weten dat het om een specifiek geval gaat, het hondje King. En die hond – dat hebben we al eerder benoemd – is een gevaarlijke hond voor zowel mensen als dieren. Daar zijn eerder incidenten mee gebeurd en dat zou ik niet over iedere hond in Emmen zeggen.

Vervolgens hebben we die hond laten testen. Deskundigen van de Universiteit Utrecht komen tot de conclusie dat het risico van deze hond voor de samenleving – ik citeer – 'onacceptabel hoog is'. Nou, dat advies van de commissie is net uit. Daar moeten we het als commissie nog een standpunt over

innemen. Maar het zou zomaar kunnen zijn dat wij die bevindingen van deze deskundige heel zwaar laten wegen.

Nou, en dat als opmaat naar het verhaal van uw vragen: de casus-King is daar wel een heel mooi voorbeeld van. U vraagt: laat de burgemeester een risico-assessment uitvoeren? Nou ja, dat zei ik al: in de APV in de beleidsregel ‘gevaarlijke honden gemeente Emmen’ hebben we bepaald dat wanneer honden een bijtincident veroorzaken, de eigenaren in eerste instantie een muilkorf en een aanlijngebod opgelegd krijgen. Dat is eigenlijk een soort gele kaart. Daarmee worden de mogelijkheden dat een hond wederom de fout ingaat, weggenomen. Die hond kan immers niet zomaar op een andere hond of persoon af rennen en/of bijten doordat de hond een stevige muilkorf moet dragen. Gaat het dan alsnog fout – en dat gebeurt nog weleens een enkele keer – dan nemen we de hond in beslag en die hond wordt vervolgens aan een gedragstest en risico-assessment onderworpen. U merkt dat we daar inderdaad ook een zwaarwegend advies bij vragen, bijvoorbeeld waar het ging om deze hond.

Als die test negatief is, vraagt u, en de hond dan een gevaar vormt voor de omgeving, dan leggen we dat dan voor aan een assessmentteam. Die hond krijgt dan een test en vervolgens gaat dat advies naar de burgemeester. En in alle eerlijkheid: ik ga bijna altijd blind af op dat advies. Dat zijn de mensen die er echt verstand van hebben. In de meeste gevallen blijkt dat de honden die in beslag zijn genomen en onderworpen zijn aan een gedragstest, ernstig afwijkend gedrag vertonen. In die gevallen is het niet verantwoord om deze honden terug te plaatsen in de maatschappij. En dat doe ik dan ook niet: in die gevallen wordt de opdracht gegeven om de hond te euthanaseren. Dat doen we ook wel zo nu en dan. Voor de goede orde: dat gaat in de context van 150.000 bijtincidenten per jaar in Nederland. We maken ons weleens druk om een wolf in de richting van mensen. Ik zou me iets drukker maken om gevaarlijke honden.

Een enkele keer komt het ook voor dat honden terug kunnen worden geplaatst. Daarbij zijn twee richtingen denkbaar, met óf heel strenge voorwaarden voor de eigenaar, óf de hond kan niet terug naar de eigenaar zelf, dan proberen we te kijken of er nog een andere mogelijkheid is.

U vroeg inderdaad nog: zijn er nog meer gevallen met andere honden dan dit incident? Nou ja, ik zei het al: er zijn heel veel incidenten. Ook in Emmen zijn er veel incidenten. Dat is echt een heel groot landelijk probleem. Daarom zijn we er ook wel vrij streng in. Want aan de ene kant snap ik heel goed van de mensen die een hond hebben, dat ze vaak vinden dat het allemaal wel een beetje meevalt. Die komen ook wel een beetje op voor hun hond. Maar we zien ook wel bij bijtincidenten dat eigenaren zelf ook geschrokken zijn, zelfs als een hond dat heel onverwachts gaat doen. Die houden zich dan ook goed aan het aanlijnverbod en het muilkorven.

Samenvattend: volgens mij zitten we er vrij streng in. Dat betekent ook dat we één keer waarschuwen en die hond aan zo’n test laten onderwerpen. En in een enkel geval krijgen we dan inderdaad het advies om de hond te euthanaseren. Nogmaals, even terug naar de casus zoals die nu voorligt: wij zijn verbaasd over het advies van de commissie voor de bezwaarschriften. Daar kom ik op een later moment nog wel op terug. Meneer Meijer, hebt u nog een tweede, aanvullende vraag?

De heer Meijer (VVD): Nou, in ieder geval hartelijk dank voor het zeer uitgebreide antwoord. Het stelt ons inderdaad enigszins gerust dat er binnen de mogelijkheden van de APV toch later nog mogelijkheden zijn om in te grijpen. En, als het nodig is, dan moet dat inderdaad gebeuren, want anders lopen burgers gevaar. Dus succes ermee!

De voorzitter: ‘Succes ermee!’ Zo nu en dan voel ik me heel thuis hier. Ja. Meneer Kasteleijn, mag ik u het woord geven om twee vragen te stellen?

Stichting De Nachtwacht van Emmen

De heer Kasteleijn (50PLUS): De Stichting De Nachtwacht van Emmen heeft prachtige projecten, een volwaardige positie in de Emmense culturele wereld neergezet. Helaas dreigt er voor deze unieke kunstuitingen in de oude giraffestallen een einde te komen, doordat vrijwilligers voor het bestuur nauwelijks te vinden zijn, waardoor mogelijk het doek aan het eind van dit jaar zal vallen.

Dan de vragen aan de wethouder. Kent de wethouder de problemen die binnen de stichting leven? Is de wethouder zich al aan het oriënteren op wat er in dat geval met dit unieke materiaal van de Nachtwacht en Van Gogh zou moeten gebeuren? En is de wethouder het met 50PLUS eens dat het materiaal niet verloren mag gaan?

Reactie college

Mevrouw Leal (wethouder): We zijn regelmatig in contact met Stichting De Nachtwacht. In december hebben we nog een gesprek gehad, waarin de bestuursleden ook aangaven dat ze hun werkzaamheden willen beëindigen. Wij hebben samen met de stichting verkend dat er mogelijkheden zijn voor wat betreft de toekomst van alle mooie werken die daar hangen. We zijn dus geen eigenaar daarvan, maar we denken wel heel graag mee.

Dus we hebben ze een aantal tips gegeven: ga in gesprek met enkele locaties. Misschien kun je middels een publieksactie toch kijken of de werken ergens opgehangen zouden kunnen worden. Wij zouden een plek in Emmen van harte toejuichen, uiteraard. Maar binnen onze eigen locaties is er geen mogelijkheid toe. We denken natuurlijk wel graag mee met de stichting.

De voorzitter: Meneer Kasteleijn, op dit thema nog een aanvullende vraag?

De heer Kasteleijn (50PLUS): Ja. De wethouder geeft gelukkig aan dat ze in gesprek is. Wel is het zo dat eigenlijk het initiatief hier – laat ik zeggen – niet bij de gemeente ligt. En dat begrijp ik ook wel, maar aan de andere kant hebben ze toch een zo belangrijke plaats in ons culturele leven.

De voorzitter: Maar wat is uw vraag?

De heer Kasteleijn (50PLUS): Mijn vraag is of, als er geen mensen gevonden worden die dit materiaal willen gebruiken voor een tentoonstelling, de gemeente zich dan geroepen voelt om daar een plaats voor te vinden. Dat is de vraag.

Mevrouw Leal (wethouder): Nou, wij zijn echt al aan het kijken of we daarbij kunnen helpen. Dus we doen wat we kunnen. Dat is mijn antwoord.

(Minder goed) functionerende EOP Zwartemeer en andere EOP's

De heer Kasteleijn (50PLUS): Dan nog een vraag, aan de burgemeester. Helaas moesten we in het Dagblad van het Noorden lezen dat er in de EOP van Zwartemeer een onwerkbaar situatie is ontstaan. Helaas hoort 50PLUS van meer goed draaiende EOP's dat er een kink in de kabel komt en functionarissen opstappen, waardoor het bestuur een tijdlang niet meer functioneert.

Vragen aan de burgemeester. Kan de burgemeester ook aangeven hoeveel EOP's van de – ik dacht – 35 of 37 er naar behoren draaien? En vraag twee: heeft de burgemeester ook de mogelijkheden om de minder goed functionerende EOP's te ondersteunen?

Reactie college

De heer Van Oosterhout (burgemeester): Het zijn inderdaad 35 EOP's en verreweg de meeste EOP's draaien naar behoren. Die draaien inderdaad wel wat wisselend qua agendering en qua frequentie van bij elkaar komen en dergelijke. Maar als je daar een soort ondergrens bij stelt, durf ik echt wel te zeggen dat de meeste EOP's echt heel goed functioneren.

Dus in die zin is de situatie in Zwartemeer ook wel wat uitzonderlijk. Even heel kort daarop ingaand: daarover zijn we in gesprek. Ik heb maandag aanstaande een gesprek met alle betrokkenen in die situatie. Daarmee zeg ik meteen wat over de tweede vraag die u stelt. Als het minder goed functioneert of er is wat 'gedoe' – laat ik het zomaar even wat formuleren – dan hebben we natuurlijk verschillende mogelijkheden. Dat betekent in ieder geval zelf aanwezig zijn en ze zelfs ook opzoeken. Ik ben daar regelmatig op werkbezoek. Ik probeer de meeste EOP's in één jaar te bezoeken. Dat is één.

Vervolgens zijn gebiedscoördinatoren eigenlijk de heel belangrijke schakels tussen de ambtelijke organisatie en de EOP's. Die houden ook een vinger aan de pols, die proberen daar ook wat in te doen. En ja, uiteindelijk een enkele keer kan het ook weleens zijn een beetje in de sfeer van 'mediation', zoals ik het met een zwaar woord noem. Dat we er ook nog wel wat middelen voor inzetten. Want u hebt gelijk als u zegt dat EOP's heel belangrijk zijn.

Maar nogmaals, ik ben eigenlijk heel tevreden over het functioneren van de EOP's. En het gedoe in het voorbeeld van Zwartemeer is wat dat betreft echt een van de uitzonderingen.

Gebiedsproces Schoonebeek waterinjecties NAM (behandeld na agendapunt B1)

De heer Wittendorp (CDA): Over het gebiedsproces Schoonebeek zijn we de afgelopen jaren meerdere keren geïnformeerd en waren er bijeenkomsten voor raadsleden uit Emmen en Coevorden, voor de Provinciale Statenleden en voor het Algemeen Bestuur van de waterschappen. Die bijeenkomsten werden georganiseerd in gezamenlijkheid door de NAM en het ministerie van EZK. In de laatste bijeenkomst, precies een jaar geleden in het Atlas Theater, heeft de directeur van de NAM zijn eerdere uitspraak bevestigd, uit te gaan van een bijdrage aan het gebied van 10 tot 20 procent van de baten van het project. Even voor de goede orde: de heer Stelpstra, destijds gedeputeerde, zat op de eerste rij in deze plenaire bijeenkomst, evenals een afvaardiging van ons college.

Wij vinden het echt heel bijzonder dat verkenner Stelpstra nu een bijdrage van 5 tot 10 procent reëel vindt. De afgelopen dagen zijn diverse brieven met ons gedeeld, waarin de teleurstelling van de colleges over de bijdrage van met name het ministerie van EZK de boventoon voert. En wij delen die teleurstelling heel erg en hebben de volgende vragen. 1) Wat is er toch in dit jaar gebeurd dat er sprake is van zo'n teleurstellende bijdrage? 2) Wat gaat het college doen om tot een hogere bijdrage te komen? 3) Welke rol ziet het college voor de gemeenteraad in dit proces? 4) Ten slotte: vindt het college ook dat het niet weer eens tijd wordt voor een gezamenlijke informatiebijeenkomst voor volksvertegenwoordigers, waar verkenner, NAM en EZK nadere uitleg kunnen geven over het gebiedsproces en de bijdrage in het bijzonder? En zou het college dit willen initiëren?

Reactie college

De heer J. Bos (wethouder): Waarom zo'n teleurstellende bijdrage? Wat is er gebeurd in het afgelopen jaar? Nou, we hebben een proces doorlopen met elkaar: de provincie Drenthe, de gemeente Emmen en de gemeente Coevorden met de staatssecretaris mijnbouw – die was dan ambtelijk vertegenwoordigd – en de directie van de NAM. Dat ging onder andere over de hoogte van de bijdrage. Nou, er waren behoorlijke ambities en intenties geuit. Wat er nu uitgekomen is, is behoorlijk teleurstellend. De staatssecretaris heeft ervoor gekozen om geen directe financiële bijdrage vanuit de rijksoverheid te leveren. Van de bijdrage van de NAM zegt hij dat dat voor ons gedorven inkomsten betekent en zij dat als bijdrage vanuit de overheid aanrekenen. Nou, dat is teleurstellend.

Ja, waar komt dat door? Ik denk dat wellicht de demissionaire status van het kabinet daar invloed op heeft gehad. Dat komt volgens mij nog eens een keer naar voren – en dan kom ik bij vraag 2: wat gaan we doen om tot een hogere bijdrage te komen? – in het feit dat wij een aantal brieven hebben gestuurd – zoals u ook aangeeft. En vanmiddag was er een Commissie Mijnbouw waarin het onderwerp ook aan de orde is – als onderdeel van veel meer onderwerpen, hoor. Die reactie van ons hebben wij naar de Kamerleden gestuurd en de brief van EZK is daar ook kort aan de orde geweest. In die discussie kwam naar voren dat het proces rondom Schoonebeek nog niet aan het eind is. Het is een proef, een oefening en die gaat nog wel door. De staatssecretaris heeft aangegeven dat hij nog eens een keer met de NAM wil praten over de hoogte van haar bijdrage. Maar hij kan zelf niet een directe bijdrage vanuit de begroting geven, omdat die begroting op slot zit vanwege het demissionair-zijn van het kabinet. En hij gaf wel de opening dat de Tweede Kamer het budgetrecht heeft: die kan daar wat aan doen.

Dat proces is dus nog niet afgelopen, dat is de stand van zaken op dit moment. Wij zullen ons nu met elkaar, als provincie en gemeenten Coevorden en Emmen, moeten en willen voorbereiden op de vervolgstappen die nu nodig zijn. Ik denk dat het heel belangrijk is dat we de raden en de Staten daarin betrekken. Het is nog even te snel om nu te zeggen hoe dan precies. Ik denk dat we dit goed moeten afstemmen. Maar het belangrijkste punt is nu om de Kamerleden te benaderen, om ervoor te zorgen dat daar het slot van de begroting af gaat – laat ik het even kort samenvatten. Dus ik denk dat dat de eerste insteek is op dit moment.

En dan het gebiedsproces: zou het dan niet goed zijn om weer eens een bijeenkomst te organiseren? Ja, dat denken wij ook, helemaal mee eens. Punt is wel even dat het gebiedsproces wordt getrokken door EZK: dat is de initiator van het gebiedsproces, die zijn *in the lead*. Maar ik denk dat het goed is om onze invloed aan te wenden om een gezamenlijke informatiebijeenkomst te organiseren. Dus het spel is op de wagen. We zijn nog niet thuis, maar we gaan door.

De heer Wittendorp (CDA): Dank u wel voor het antwoord, wethouder. Ik heb nog één vervolgvraag. Want het gevoel dat bij ons overheerst, is dat we ons voorstellen – en elke vergelijking gaat natuurlijk mank – dat als je een bod op je huis krijgt, je zegt dat je er toch even een deskundige bij wil halen. Die

gaat naar de bieder en zegt: 'Nou, de helft is ook wel genoeg.' Want dat is een beetje het gevoel dat wij hebben over het rapport van de verkenner. Kan de wethouder zich daar ook in vinden, of ons gevoel snappen?

De heer J. Bos (wethouder): Ik kan me dat gevoel heel goed indenken. Maar even een paar punten daarbij. Er is een onderzoek geweest door De Gemeent en Stelpstra Advies en die hebben heel veel soortgelijke exercities in buitenland en binnenland vergeleken met wat daar dan aan bijdragen zijn geleverd. Zij komen tot de percentages van 5 tot 10. Nou ja, in dit geval dan tussen 45 en 90 miljoen euro. Dus dat wil niet zeggen dat ze gewoon hetzelfde bedrag hadden moeten aanhouden als wat toen eens een keer genoemd is. Maar ze hebben gewoon onafhankelijk gekeken wat er elders is gebeurd in den lande, en daarbuiten, en daar komen die percentages vandaan. In die zin kan ik helemaal gevoelsmatig instemmen met wat u zegt. Maar ja, het is wel een onafhankelijk onderzoek geweest en daar hebben we ons bij neer te leggen.

De voorzitter: Meneer Koops? Maar dit is een vragenronde, hè?

De heer Koops (D66): Maar dat mag toch?

De voorzitter: Ja, oké.

De heer Koops (D66): Een kleine vraag ter verheldering.

De voorzitter: Verheldering? Ja nee, verheldering, ik dacht: er komt nog een heel...

De heer Koops (D66): Een kleine vraag. Ik had volgens mij nog geen reactie gehoord van de wethouder op de vraag over het voortzetten van het bijdragespoor van de heer Stelpstra. Dus die zou ik graag nog horen.

De heer J. Bos (wethouder): Excuus, ik begrijp de vraag niet helemaal. Misschien nog een korte toelichting?

De heer Koops (D66): Wat ik het CDA heb horen vragen, is dat ten aanzien van het voortzetten van het bijdragespoor de heer Stelpstra nu een gewijzigde houding heeft ten opzichte van de hoogte van de bijdrage. Daarbij vroegen zij een reactie wat u ervan vindt dat zijn houding daarin gewijzigd is.

De heer J. Bos (wethouder): Ik begrijp nu de vraag, dank u.

Dan ben ik niet duidelijk geweest. De heer Stelpstra heeft als adviseur samen met het bureau De Gemeent een onafhankelijk rapport opgesteld waarin ze niet kijken naar dit proces, maar naar soortgelijke processen in binnen- en buitenland en daaruit komt die 5 tot 10 procent naar voren. Dus dan ben ik niet duidelijk geweest, excuus.

De voorzitter: Voldoende? Dank u wel, meneer Wittendorp.

A3. Notulen openbare raadsvergadering van 21 december 2023

De notulen van de openbare raadsvergadering van 21 december 2023 worden ongewijzigd vastgesteld.

A4. Gewijzigde vaststelling bestemmingsplan 'Emmen, Angelslo, Leemkoelen 1 (woongebouw)'

De voorzitter: Er heeft nog een kleine tekstuele wijziging plaatsgevonden in het raadsvoorstel. De datum van de eerdere behandeling door de raad is gewijzigd van 5 september 2023 naar 19 oktober 2023.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt het onder nummer A4 vermelde raadsvoorstel met algemene stemmen aangenomen.

A5. Bestemmingsplan ‘Klazienaveen, Kruiwerk (woningbouw)’

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt het onder nummer A5 vermelde raadsvoorstel met algemene stemmen aangenomen.

A6. Bestemmingsplan ‘Nieuw-Dordrecht, Bladderswijk OZ 144’

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt het onder nummer A6 vermelde raadsvoorstel met algemene stemmen aangenomen.

A7. Bestemmingsplan ‘Emmer-Compascuum, Koppelwijk OZ 30 en 31’

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt het onder nummer A7 vermelde raadsvoorstel met algemene stemmen aangenomen.

A8. Integraal Huisvestingsplan Binnensport 2023-2032

De heer Wittendorp (CDA): Het CDA Emmen staat achter dit Huisvestingsplan, met uitzondering van de oplossing voor de voorzieningen voor Nieuw-Schoonebeek en Weiteveen. Wij snappen dat een dorp in tijden van krimp kiest voor behoud van het bestaande, maar wij vinden echt dat we als politiek ook moeten kijken naar de leefbaarheid op lange termijn. Die is misschien wel meer gewaarborgd met één gezamenlijke school en één volwaardige gezamenlijke binnensportoplossing voor beide dorpen.

Wij betreuren het dat wij deze twee onderwerpen niet integraal hebben kunnen behandelen. Desondanks zullen wij wel voor dit voorstel stemmen.

De heer Post (PVV): In drie gevallen wordt er gesproken over sloop van bestaande sporthallen. Dit brengt ruim vier ton aan sloopkosten met zich mee. We hadden liever gezien dat deze gebouwen zouden worden omgebouwd naar bijvoorbeeld appartementen. De vier ton sloopkosten hadden we ons dan bespaard en dit was een goede basis geweest voor renovatie van bestaande locaties.

Het raadsvoorstel zoals hier voorgesteld, zullen wij als PVV Emmen dan ook niet steunen.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt het onder nummer A8 vermelde raadsvoorstel aangenomen, waarbij de fractie van de PVV wordt geacht tegen te hebben gestemd en met inachtneming van de stemverklaring van de fractie van het CDA.

A9. Benoeming leden Raad van Toezicht Stichting Esdal College

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt het onder nummer A9 vermelde raadsvoorstel met algemene stemmen aangenomen.

B1. Verordening leerlingenvervoer en nadere regels leerlingenvervoer gemeente Emmen 2024

De voorzitter: Dan komen wij bij punt B1. Dat gaat over de Verordening leerlingenvervoer en nadere regels leerlingenvervoer gemeente Emmen 2024. Dat is op verzoek van GroenLinks een B-stuk geworden, om daar nog verder over door te spreken – al of niet gekoppeld aan een motie.

Ik stel voor om eerst mevrouw Van der Woude daarvoor de gelegenheid te geven en dan dat in twee termijnen te bespreken. Akkoord? Mevrouw Van der Woude, ik geef u het woord.

Eerste termijn

Mevrouw Van der Woude (GroenLinks): Allereerst wil ik namens GroenLinks wel mijn excuses aanbieden voor de mogelijke verwarring die is ontstaan rondom dit stuk tijdens de

commissievergadering. Het was waarschijnlijk helderder geweest wanneer we tijdens die tweede termijn hadden aangegeven dat het voor ons nog belangrijke vraagstukken openstonden en waardoor we dit graag als B-stuk naar de raad wilden laten gaan. Dat is niet gebeurd, waarvoor excuus.

Dan nu naar de inhoud. Want daar gaat het tenslotte om, nietwaar? GroenLinks begrijpt dat vervoer naar en van school van de kinderen in de eerste plaats de verantwoordelijkheid van de ouders is. Bijvoorbeeld wanneer men kiest voor de vrije school die in Noordbarge is. In dit geval gaat het echter om speciaal onderwijs waar een indicatie voor nodig is en het gaat om een kwetsbare doelgroep. Is het dan redelijk om, zoals de wethouder redeneert, te stellen dat kinderen van vier tot acht jaar met of zonder ouders naar deze scholen kunnen reizen binnen een straal van zes kilometer? Met de gestelde normen zou dit gelden voor veel kinderen in de wijken van Emmen. Daar is GroenLinks het niet mee eens. Bijvoorbeeld van Bargeres naar De Toermalijn is voor een kind van acht jaar niet verantwoord – laat staan voor een kind van vier. Op vrijwillige basis ouders naar de mogelijkheden vragen voor het zelf brengen en halen van de kinderen: dat kan. Maar zoals er nu wordt gesteld, moeten de ouders daar speciaal om vragen. Als gemeente hebben we bovendien een zorgplicht voor onze inwoners, ook dat de kinderen naar school kunnen – zeker naar het speciaal onderwijs. Dat is voor een belangrijk gegeven.

De woorden van de wethouder stellen ons als GroenLinks niet gerust dat ouders altijd in overleg kunnen met de gemeente. Het risico is te groot dat kinderen een periode uitgesloten blijven van onderwijs. En dat is, voor deze doelgroep zeker, heel belangrijk. GroenLinks had in eerste instantie een amendement willen indienen om de leeftijdsgrenzen en de afstanden tot het onderwijs aan te passen. Bij nadere informatie, met dank aan de input vanuit andere fracties, is gebleken dat dat juridisch lastig was, in ieder geval bij bijlage 2. En dat is waar wij het amendement op wilden indienen. Dit aangezien de nadere regels een collegebevoegdheid zijn.

Daarom hebben we besloten om een motie in te dienen, om het college te verzoeken bij de nadere regels rekening te houden met de leeftijdscategorie en die op te splitsen tussen vier en zes jaar en de leeftijd van zeven tot acht jaar. Na verder onderzoek is gebleken dat we in bijlage 1 wel een amendement hadden kunnen indienen. Dat is nu te laat, dus zullen we het bij een motie moeten houden. Excuus. In overleg met anderen bleek dat. Excuus voor alle verwarring. Het blijft dus bij een motie. Dus we willen niet alsnog een amendement bij bijlage 1. Maar tot zo ver de strekking waarom wij dit als B-stuk wilden laten doorgaan in de commissie en waarom wij het dus toch nodig vinden om een motie in te dienen.

**Motie ‘Verordening leerlingenvervoer en nadere regels leerlingenvervoer gemeente Emmen 2024’
(ingediend door de fractie van GroenLinks, mede namens de fractie van de SP)**

‘De raad van de gemeente Emmen, in vergadering bijeen op 25 januari 2024,

Constaterende dat:

- *leerlingenvervoer een cruciale rol speelt in de educatie behoefte voor kinderen in het speciaal onderwijs;*
- *kinderen op verschillende leeftijden, verschillende fysieke capaciteiten bezitten;*
- *de gemeente verantwoordelijk is voor goede voorzieningen voor het leerlingenvervoer;*

Van mening zijnde dat wij als gemeente niet mogen verwachten dat:

- *kinderen tot de bovenbouw in hun eigen vervoer kunnen voorzien;*
- *alle ouders de mogelijkheid hebben om hun kinderen naar speciaal onderwijs te brengen;*
- *kinderen met een leeftijd van 4 tot 6 jaar 12 kilometer op een dag kunnen fietsen;*

Verzoekt het college van burgemeester en wethouders:

1. *bij het opstellen van de nadere regels bekostiging leerlingenvervoer gemeente Emmen 2024 de leeftijdscategorie van 4 tot 8 jaar op te splitsen in de leeftijdscategorie 4 tot 6 en 7 tot 8 jaar;*
2. *nader te onderzoeken wat redelijke afstanden zijn voor de betreffende leeftijdscategorieën en dit mee te nemen in nader te ontwikkelen beleid;*

En gaat over tot de orde van de dag.’

De heer M. Woltman (Wakker Emmen): Misschien goed om te weten: het is vandaag 25 januari en het is de Dag van het Leerlingenvervoer. Dus een mooie dag om deze motie in te dienen.

Maar volgens Wakker Emmen zijn tijdens de commissievergadering Samenleving op 9 januari jongstleden alle vragen omtrent de Verordening leerlingenvervoer en de nadere regels reeds uitvoerig

beantwoord door onze wethouder. Het heeft dan ook weinig zin om hier het hele verhaal te gaan herhalen.

Dat deze verordening geen A-stuk geworden – mevrouw Van der Woude zei het al – kwam voor de meeste partijen hier als een verrassing. Maar goed, u hebt net uitgelegd waarom.

De motie van GroenLinks is voor Wakker Emmen een overbodige motie, omdat de wethouder al heel duidelijk heeft aangegeven dat er per situatie, per casus heel goed naar de mogelijkheden en onmogelijkheden van de leerling en de ouders wordt gekeken. Voor Wakker Emmen is dit dan ook voldoende. Er wordt een beroep gedaan om de zelfredzaamheid van beiden, dus ouders en kinderen, iets wat wij alleen maar toejuichen. Wanneer dit niet mogelijk is, zal er volgens de verordening voldoende maatwerk plaatsvinden. Het opsplitsen van de leeftijdsgroep en het opnieuw bekijken van de afstand hebben voor Wakker Emmen dan ook geen nut. De nieuwe verordening biedt meer dan voldoende ruimte voor redelijkheid om te kijken wat wel of niet mogelijk is.

Mevrouw Van der Woude (GroenLinks): Meneer Woltman, bedankt voor de inbreng. Maar ik zou toch willen vragen of de heer Woltman vindt dat zes kilometer voor een vierjarige in het kader van zelfredzaamheid heel redelijk is.

De heer M. Woltman (Wakker Emmen): Nou ja, ik kom uit het onderwijs en ik weet natuurlijk dat vier tot zes kilometer voor de kleine kinderen een heel stuk kan zijn. Maar er wordt niet meteen gezegd: ga maar op de fiets. Er wordt ook gekeken wat ouders kunnen doen: kunnen ouders ze misschien brengen? Lukt dat niet en lukt ook het fietsen niet, dan zal volgens de verordening goed bekeken worden wat dan wel kan. En op basis daarvan wordt er een plan gemaakt.

De heer Wittendorp (CDA): Volgens mij is het iets anders zoals het in het stuk staat. In het stuk staat dat kinderen van vier jaar worden geacht zes kilometer te kunnen fietsen naar school. Ik wil graag weten hoe de ervaringen van de heer Woltman hiermee zijn. Hij is tenslotte een deskundige.

De heer M. Woltman (Wakker Emmen): Nou, in principe moet dat kunnen. Mocht dat echt niet kunnen en is een kind daar niet toe in staat, dan is het niet zo dat een kind daar alleen naartoe moet fietsen. Een ouder kan bijvoorbeeld meefietsen. Maar als het écht niet lukt, ja, dan moet er gekeken worden wat wel kan.

De heer Wittendorp (CDA): Dat is niet mijn vraag eigenlijk. Ik wil graag of kinderen van vier jaar dus zes kilometer heen kunnen fietsen en terug kunnen fietsen. Wat is uw ervaring?

De heer M. Woltman (Wakker Emmen): Ja, dat verschilt per kind. Het ene kind kan dat wel en het andere kind kan dat inderdaad nog niet.

De heer Wittendorp (CDA): In het stuk staat dat alle kinderen worden geacht dat te kunnen. Dus uw conclusie is dat het niet zo is.

De heer M. Woltman (Wakker Emmen): Mag ik daar nog op reageren?

De voorzitter: Ja, natuurlijk. Daar mag u gerust op reageren.

De heer M. Woltman (Wakker Emmen): Nou, dat is niet precies wat ik zei. Ik zei dat het ene kind dat wel zou kunnen, het andere kind niet. Maar de verordening geeft ook aan dat dat maatwerk is, dus dat daarnaar gekeken wordt. Als een kind dat wel kan, dan zijn er vast ook kinderen die het niet zouden kunnen.

De voorzitter: Een leuke taalkundige puzzel, dit. Ja. Goed. Nou, houd dit even vast.

Dank u wel, althans als u klaar was met uw betoog. Ja? Dan geef ik het woord aan meneer Kasteleijn. Die al op vierjarige leeftijd al hele stukken fietste, weet ik uit de overlevering. Ik geef u het woord.

De heer Kasteleijn (50PLUS): Klopt, inderdaad.

Ja, dank voor deze motie. Maar ik begrijp hem niet zo. Wat is nu het idee erachter om die leeftijd te splitsen? Dat doel zie ik totaal niet wat dat als meerwaarde zou hebben. Moeten daar dan andere afstanden aan verbonden worden? Voor mij is het in ieder geval niet duidelijk waarom die leeftijd gesplitst moet worden van vier naar zes en van zeven naar acht, omdat er in beide gevallen gekeken wordt naar wat wel kan. En dat is het belangrijkste voor ons. Misschien dat mevrouw Van der Woude daar een antwoord op heeft.

De voorzitter: Mevrouw Van der Woude, misschien nog een korte toelichting?

Mevrouw Van der Woude (GroenLinks): Ja, de heer Kasteleijn benoemt het niet helemaal te begrijpen. De leeftijd opsplitsen heeft de basis dat er bij kinderen van vier tot acht jaar verschillen zijn. Van vier- tot zesjarigen wordt verwacht dat zij zes kilometer van en naar school kunnen fietsen: dat vinden wij zeer discutabel. Ik weet niet wat de ervaringen zijn binnen Bargeres, maar onze ervaring leert dat kinderen van vier jaar zeker niet zes kilometer heen en terug kunnen fietsen. Met het opsplitsen van de leeftijd alsmede de afstanden bereik je meer differentiatie en dan bereik je generiek al meer maatwerk in de verordening.

De heer Kasteleijn (50PLUS): Ja, ik blijf zeggen: er wordt gekeken naar wat wel mogelijk is. En misschien is er een buurmeisje dat ook met de auto misschien naar de school toe gaat – of wat dan ook. In elk geval, wij zullen hem althans niet steunen, deze motie.

Mevrouw Ester (SP): Wij zijn het eens met de motie van GroenLinks en daarom dienen wij die dan ook mede in. Het leerlingenvervoer moet goed geregeld zijn. Deze leerlingen zijn zeer kwetsbaar en daarom moeten ouders ook vaak voor de kinderen opkomen en alles zelf al goed regelen. In de commissie heeft inderdaad de wethouder al vele vragen goed beantwoord, maar toch zien wij graag dat de wethouder het initiatief neemt met de partners in het leerlingenvervoer om te kijken wat het beste is voor de leerlingen c.q. kinderen, wat de ouders betreft en wat dan ook de bekostiging is. Deze leerlingen kunnen vaak niet naar de dichtstbijzijnde school en moeten verder reizen. Het opsplitsen van de leeftijdsgroep vinden wij een goed idee, want dat geeft misschien meer handvatten voor maatwerk.

Mevrouw Scheper (VVD): Zoals uitgebreid besproken in de commissie Samenleving kan de fractie van de VVD zich goed vinden in deze modernere verordening, inclusief de nieuwe regels. Daarbij wordt de nadruk gelegd op zelfredzaamheid en de eigen kracht, zowel voor ouders als ook voor de leerlingen. En dit iets waar de VVD groot voorstander van is. Het uitgangspunt moet blijven dat de verantwoordelijkheid voor het schoolbezoek van de leerling bij de ouders ligt. De fractie van de VVD steunt dan ook dit voorliggende raadsvoorstel.

Wat betreft de motie van GroenLinks: die steunen wij niet. De genoemde afstanden in het raadsvoorstel vinden we acceptabel. En bovendien zijn wij van mening dat het gebruik van fietsen bijdraagt aan een gezondere leefstijl.

De heer Wittendorp (CDA): Ik zie af van de eerste termijn. Het is voldoende aan bod gekomen in mijn vragen.

Reactie college

Mevrouw Leal (wethouder): Tijdens de commissie heb ik al bemerkt dat er brede steun is rondom deze nieuwe Verordening leerlingenvervoer.

De motie heb ik uiteraard ook gezien. Mijn reactie op die motie is dat ik hem in principe wil ontraden. Dat heeft alles te maken met wat ik echt oprecht vind, namelijk dat deze verordening veel ruimte biedt voor maatwerk. Dus daar waar het niet mogelijk is voor een vierjarige om zelf te fietsen dan wel achter op de fiets te zitten bij een van de ouders, gaan we op zoek naar de mogelijkheden. Dan gaan wij kijken naar wat wel kan. En in het kader van de zelfredzaamheid – ik hoorde dat net ook de VVD zeggen – vind ik dat ook een heel mooie om dat ook zo op te nemen in de verordening omdat dat vooropstaat.

Kijk, daar waar iets niet kan, organiseren wij op diverse speciaal-onderwijsinstellingen spreekuren waar ouders laagdrempelig binnen kunnen stappen als zij ergens tegenaan lopen wanneer het gaat om leerlingenvervoer. Dan kijken wij naar oplossingen en dat vind ik een ontzettend belangrijke.

Mevrouw Van der Woude (GroenLinks): Het spreekuur hebben we inderdaad gezien in het voorstel. Vraag aan de wethouder is of zij ermee bekend is in hoeverre het spreekuur bekend is bij ouders van de leerlingen, omdat bij ons ter ore is gekomen dat heel veel ouders daar helemaal niet van op de hoogte zijn. Dus dan kun je wel een spreekuur hebben, maar als je niemand bereikt, dan zet het niet heel veel zoden aan de dijk.

Mevrouw Leal (wethouder): Ik weet niet of dat niet bekend is. Laat ik het zo zeggen: dat signaal heb ik niet ontvangen. Maar ik hoor het u zeggen, dus ik ga dit zeker ook even meenemen om te kijken hoe dat zit. Maar tot op heden hebben wij ook geen signalen gehad van ouders die hiertegenaan zijn gelopen. Dus voor ons is het geen reden om de verordening aan te passen.

De voorzitter: Voldoende, wethouder? Ja?

Ik kijk in ieder geval even, om te beginnen naar mevrouw Van der Woude en uiteraard ook naar de rest naar hoe we verdergaan met deze beraadslagingen. Ik kijk ook even naar mevrouw Louwes. Moeten we even schorsen? Of gaan we in één keer door naar de tweede termijn? U zegt het maar.

Mevrouw Van der Woude (GroenLinks): Ik kan prima door naar de tweede termijn.

De voorzitter: Wacht u even, hoor. Het is mooi dat u dat zegt, maar ik kijk even rond. Er zijn ook nog wat collega's hier.

De heer Wittendorp (CDA): Wij zouden nog graag even heel kort willen schorsen.

De voorzitter: Een schorsing. Wat is 'heel kort'? Vijf minuten? Ja? Wij schorsen de vergadering voor vijf minuten. De vergadering is geschorst.

Schorsing

De voorzitter: Als iedereen zijn of haar plaats inneemt, dan gaan we verder. De vijf minuten zijn voorbij. Ik heropen de vergadering. We zijn bij de Verordening leerlingenvervoer. Er is een motie ingediend door GroenLinks. We zijn nu bij de tweede termijn en dan kijken we hoe we verdergaan in de besluitvorming.

Ik begin even met de indiener van de motie, mevrouw Van der Woude. Die geef ik eerst even het woord. Wie zou daarna in tweede termijn nog het woord willen voeren? Ik zie mevrouw Louwes, meneer Wittendorp en meneer Woltman. Oké. Mevrouw Van der Woude.

Tweede termijn

Mevrouw Van der Woude (GroenLinks): Ik dank de andere fracties voor hun inbreng.

Volgens GroenLinks blijft staan wat ik net zei over zes kilometer voor een vierjarige. Ik hoor anderen zeggen dat het 'een redelijke afstand' is. Zes kilometer heen en zes kilometer terug voor een vierjarige zien wij niet als een redelijke afstand. Er zijn weinig kinderen die dat aankunnen.

Daarbij komt dat er twee basisvoorzieningen zijn voor het speciaal onderwijs in Emmen, De Toermalijn en De Catamaran. Je hebt als ouder niet heel veel keuze in het bepalen van welke wijk of school een kind daar naar school gaat. Ik wil niet alles gaan herhalen, maar zoals ik dus in mijn eerste termijn al noemde: als een kind naar een gewone school gaat, ben je als ouder verantwoordelijk voor hoe je kind naar school gaat. Als je naar de vrije school gaat, kies je daarvoor. Het hoeft niet. Speciaal onderwijs is wat anders. Ik denk dat je bij die kwetsbare doelgroep daar extra naar moet kijken. Los daarvan denken we dat zes kilometer niet redelijk is. Het staat ook in het voorstel dat zes kilometer een redelijke afstand is.

Dus daar zou ik het toch bij willen laten.

De heer M. Woltman (Wakker Emmen): Ik ben eigenlijk benieuwd of mevrouw Van der Woude ook van gemeenten die hetzelfde model hanteren bij dezelfde verordening, tegen deze dingen aanlopen: te lange afstanden of de leeftijd. Dit omdat het natuurlijk van een VNG-model is overgenomen. Dus daar was ik even benieuwd naar.

Mevrouw Van der Woude (GroenLinks): Mooi dat de heer Woltman daarnaar vraagt. Want toevallig weet ik van Nijkerk dat die gemeente die zes kilometer hanteert en daar inderdaad mensen zijn die in de buitenste wijken wonen, best wel moeilijkheden ondervinden daar waar kinderen naar het speciaal onderwijs gaan. Doordat de gemeente dat criterium hanteert van zes kilometer, zijn ouders genoodzaakt om in sommige gevallen om half acht de deur uit te gaan, omdat het kind dan een uur later op school moet zijn. Dus ja, die gemeenten lopen daar ook tegenaan.

De heer M. Woltman (Wakker Emmen): Dat zou dus betekenen dat we ook een tijd moeten zetten in de verordening, een redelijke tijd?

Mevrouw Van der Woude (GroenLinks): Nee, ik denk het niet. Want door de afstand te verkleinen, voorkom je dat mensen heel lang onderweg zijn. Dus dat is helemaal niet nodig.

De heer Wittendorp (CDA): Wij blijven bij ons standpunt dat wij grote twijfels hebben of een kind van vier jaar zes kilometer naar school kan fietsen, ongeacht speciaal onderwijs of basisonderwijs.

Mevrouw Louwes (PvdA): Ik heb nog eens een keer het stukje er weer bij gepakt naar aanleiding van wat er inmiddels binnenkwam van GroenLinks. Wat er eigenlijk staat, is: *'De volgende afstand mag worden verwacht (...)'*. Dan denk ik: ja, dat móét dus niet worden verwacht. En van de leeftijd van het kind staat er een mooi staatje in en dan staat er voor een kind van vier tot acht jaar zes kilometer en een ouder met een kind achterop als het gaat over zes kilometer. Dan denk ik: dat is volgens mij precies wat de wethouder hier ook heeft aangegeven in de commissievergadering. Zij gaf aan dat wij kijken wat er kan, wij kijken wat er mogelijk is. Kan het, dan doen we het zo. En kan het niet, dan gaan we op zoek naar maatwerk.

In het hele raadsvoorstel en de hele verordening die er verder onder ligt, ook de nadere regels, zie ik ook echt dat maatwerk terugkomen. En voor ons is dat voldoende. Plus het feit dat er een heel grote groep de mensen naar het VNG-model heeft gekeken, van wie we mogen achten dat ze er verstand van hebben om dit soort modelverordeningen op te stellen. Die hebben die modelverordening waarschijnlijk ook na heel veel goed overdenken opgesteld. Het is denk ik niet aan ons om iets wat eigenlijk al heel ruim geformuleerd in de verordening nogmaals te veranderen. Dus wij zullen in ieder geval voor het raadsvoorstel stemmen en niet voor de motie van GroenLinks.

Mevrouw Van der Woude (GroenLinks): Nou ja, hartstikke mooi dat VNG-verordeningen als zo mooi benoemd worden. Ik vind het wel heel bijzonder dat in dit geval dus wel uitgebreid wordt stilgestaan bij een VNG-verordening en dat we die dan overnemen. Ik kan me ook vanuit uw partij als het gaat om andere voorzieningen herinneren dat er volgens mij niet lang geleden bij een Wmo-voorziening als het gaat om dagbesteding of de aanbesteding richting hoofdaanbieders een VNG-verordening was, maar dat Emmen toch wel heel mooi en eigenwijs een eigen koers vaart. Dus dan is het wel heel bijzonder dat er in dit geval wordt gekeken naar de wijsheid van de VNG, maar in andere gevallen Emmen wél heel eigenwijs kan zijn.

Mevrouw Louwes (PvdA): Ja, dit voelt wel een beetje als appels met peren vergelijken. Dat had gekund als destijds ook op die basis het hele verhaal met de Wmo was ingestoken. Dat was natuurlijk niet zo, dus toen werd het VNG-model ook vooral gebruikt om de systematiek daarin iets te veranderen. Dus ik vind dat niet helemaal een gelijkwaardige vergelijking als het gaat om deze verordening. Daarbij komt dat ik me ook afvraag – ik heb het niet nagezocht, maar u misschien wel – dat dit de nieuwe verordening is die nu tot stand is gekomen. De oude is tien jaar geleden gemaakt. Stonden deze normen daar op dezelfde manier in of zijn die nu nieuw? Want dat weet ik echt oprecht niet.

Mevrouw Van der Woude (GroenLinks): In de oude verordening was het makkelijker mogelijk voor de ouders om binnen de zes kilometer leerlingen in het basisonderwijs te krijgen. Dat weet ik ook uit mijn naaste omgeving, waarbij kinderen naar het speciaal onderwijs en het basisonderwijs gaan die in Bargeres wonen. En die hebben dus inderdaad daartoe het leerlingenvervoer toegewezen gekregen, zonder extra aanvragen te hebben moeten doen.

Mevrouw Louwes (PvdA): Ja, ik hoor een soort implicatie waaruit zou blijken dat dat nu niet mogelijk zou zijn. Ik heb het idee dat die veronderstelling niet klopt. U zegt dat het niet kan, u had net in uw bijdrage ook – ik heb het hier opgeschreven – niet overlegd met de gemeente dat dat voor ouders blijkbaar heel erg lastig zou zijn. Maar dat is niet wat ik haal uit deze verordening. Dat is ook niet wat ik hoor in mijn omgeving. Dus ja, ik kan me niet helemaal vinden in de argumentatie die u aangeeft.

De voorzitter: Oké, dat is uw goed recht, net als het standpunt van mevrouw Van der Woude. Zijn er nog andere gezichtspunten in de tweede termijn vanuit de raad? Dat is niet het geval. Heeft de wethouder nog behoefte aan een reactie in tweede termijn? Nee? Oké.
Mevrouw Van der Woude.

Mevrouw Van der Woude (GroenLinks): Ja, ik vul het in, maar volgens mij gaan we zometeen over tot de besluitvorming.

Mevrouw Van der Woude (GroenLinks): Ja, hartstikke mooi. Dan hebben we vanuit GroenLinks wel een punt van orde. Het al dan niet instemmen met het voorstel heeft wel nauw verband met de motie. Ik weet dat het niet gebruikelijk is, maar voor ons zou het wenselijk zijn om de motie te behandelen alvorens het raadsvoorstel te behandelen. Dus dat is eigenlijk bij dezen het verzoek.

De voorzitter: Niet-gebruikelijke voorstellen leggen we altijd voor aan de raad. Het voorstel is om eerst te stemmen over de motie en daarna over het raadsvoorstel. Het is niet heel gebruikelijk, wel bij een amendement trouwens. Ik zie wat hoofdschudden. Mevrouw Louwes?

Mevrouw Louwes (PvdA): Ja, we hebben niet voor niks een werkwijze met elkaar afgesproken. Ik zou het heel raar vinden als dat een soort keuzemodel wordt waarom we het op deze manier gaan doen. Ik heb daar zelf wel wat moeite mee.

De heer Koops (D66): Volgens mij hebben daar in de verordening juist wel ruimte voor, om waar nodig maatwerk toe te passen. Dus wat mij betreft is dit een prima voorstel.

De voorzitter: Ja? Ja, het omgekeerde kan ook het geval zijn. Anderen? Ik kijk even rond. Wat is ‘mmm-mmm’, meneer Hoogenberg?

De heer Hoogenberg (Wakker Emmen): Ja, ‘mmm-mmm’ was in dit verband het volgende. Ik hoorde vanavond een paar keer ‘maatwerk’ vanavond en dat is de belangrijke boodschap die er is. Is er maatwerk mogelijk? In dit geval zouden we willen zeggen: we doen het maatwerk.

De voorzitter: Dus eerst stemmen over de motie en dan over het voorstel?

De heer Hoogenberg (Wakker Emmen): Ja, dat lijkt me een prima plan.

De voorzitter: Ja. Zullen we het zo doen? Ik laat er niet over stemmen, want anders wordt het wel heel ingewikkeld.

Besluitvorming

De voorzitter: Dan gaan we eerst naar de motie. Daar gaan we over stemmen bij handopsteken, als u dat goed vindt. Voor de helderheid: dit is een motie die is ingediend door GroenLinks en de SP met de verzoeken aan het college om bij de nadere regels rond het leerlingenvervoer de leeftijdscategorie van vier tot acht jaar op te splitsen in de categorie vier tot zes en zeven tot acht jaar, nader te onderzoeken

wat redelijke afstanden zijn voor de betreffende leeftijdscategorieën en dit mee te nemen in het nader te ontwikkelen beleid.

Wie is voor deze motie? Ik constateer dat dat de fracties van GroenLinks, het CDA en de SP zijn. En dan even voor de zekerheid: wie is tegen deze motie? Dat zijn de fracties van Wakker Emmen, de Partij van de Arbeid, de VVD, de PVV, de ChristenUnie, D66 en 50PLUS. Daarmee is de motie verworpen met zeven stemmen voor en 27 stemmen tegen.

Dan gaan we naar het hele besluit. Het voorstel is om in te stemmen met de Verordening leerlingenvervoer gemeente Emmen 2024 en de nadere regels. Wie is voor dit besluit? Dat zijn de fracties van Wakker Emmen, de Partij van de Arbeid, het CDA, de VVD, de PVV, de ChristenUnie, D66 en 50PLUS. En wie is tegen dit besluit? Dat zijn de fracties van GroenLinks en de SP. Met 31 stemmen voor en drie stemmen tegen is dit besluit genomen en stemmen we aldus in met de Verordening leerlingenvervoer. Dank u wel.

B2. Begroting Koningsdag

De voorzitter: Dan zijn wij bij agendapunt B2, 'Begroting Koningsdag' en dat gaat onder leiding van de vicevoorzitter van deze gemeenteraad.

De wnd. voorzitter: Goed, we zijn bij agendapunt B2, 'Begroting Koningsdag'. Vooraf zal ik de gelegenheid geven aan de burgemeester om een korte toelichting te geven op dit agendapunt, aangezien wij dit rechtstreeks in de raad behandelen en niet, zoals gebruikelijk is met B-stukken, eerst in de commissie. Daarna bespreken wij het gewoon volgens de normale procedure in twee termijnen.

Goed. Ik wil graag de burgemeester de gelegenheid geven om het even kort toe te lichten.

Inleiding college

De heer Van Oosterhout (burgemeester): Ja kort, hoor, het is vervolgens aan de raad.

Het is inderdaad wat onorthodox om zo'n groot stuk in één keer in de raad te behandelen. Dat heeft van alles te maken met het feit dat alle vraagstukken die er leven rondom de organisatie van Koningsdag, pas gingen landen eind december, begin januari. Het was ook te kort dag om dat nog eerst nog eens even in de commissie te behandelen. Dat is één.

Ten tweede: ook straks als opmaat naar de beantwoording – want u zult ongetwijfeld een aantal opmerkingen en een aantal vragen hebben – hebben we dat wat verdeeld. De burgemeester heeft de coördinatie, houdt bezig met die financiën en uiteraard het thema veiligheid. Wethouder Rink zal vanuit de portefeuille evenementen wat nader ingaan op sowieso de inhoud van het programma, indien daar vragen over zijn, en ook waar het gaat over het economische rendement van dit evenement. Tot zover.

De wnd. voorzitter: Bedankt. Ik ga ervan uit dat alle fracties hier het woord over willen voeren? Ik kijk even rond. Is deze conclusie juist? Ja? Dan begin ik met de grootste fractie en dat is Wakker Emmen, de heer Hoogenberg. Aan u het woord.

Eerste termijn

De heer Hoogenberg (Wakker Emmen): Met dank aan meneer Meijer, die vanavond begon over de casus-King, gaan we nu verder met de casus-Koning. Dat gaat ons wel aan het hart, moet ik zeggen.

De koninklijke familie die naar de gemeente Emmen komt en het vieren van Koningsdag is wel een heel mooie kans natuurlijk voor onze gemeente om te laten zien dat het een prachtig evenement is. We gaan daar, als het goed is, hopelijk dan, samen met onze inwoners ervan genieten. Inhoudelijk is er dus veel enthousiasme voor het organiseren van Koningsdag. Dat horen we ook in de samenleving. Maar er is uiteraard ook discussie over de kosten. Daar hoort dan de afweging bij tegen welke prijs wij het verantwoord vinden om dit evenement te vieren en te organiseren.

Juist met betrekking tot het proces wringt wat ons betreft dan ook de schoen. Als we dan naar de notulen van de Begroting 2024 kijken, dan zien we daarin onze vraag over Koningsdag. Er werd toen gezegd dat de kosten circa 500.000 euro zouden zijn, met daarbij de opmerking dat de provincie er een gelijk bedrag bij zou doen. Let wel: er was wel een voorbehoud voor de beveiligingskosten. Wat blijkt nou? De daadwerkelijke kosten die toen als p.m. in de begroting stonden, blijken nu echter opgelopen tot een

bedrag van 1 miljoen voor onze gemeente, 1 miljoen voor de provincie en nog eens drieënhalve ton voor de beveiliging – enkel voor onze gemeente. Let wel!

Koningsdag is dus op 27 april en uiteindelijk vorige week, 18 januari, krijgen we de definitieve begroting en dat is dus nog drie maanden voor Koningsdag. En wat blijkt? De kosten zijn niet circa vijf ton. Nee, ook niet ‘ongeveer een beetje circa’ en ook niet ongeveer in de buurt, maar 1,3 miljoen inclusief beveiliging en dus acht ton, 800.000 euro hoger. Dat noem ik ook nog eens een keer een royale miskleun.

Ik vind het zelf lastig en ook erg moeilijk uit te leggen aan onze inwoners. Veel van hen hebben het financieel zwaar gehad en dat hebben dat mogelijk nog steeds. Daar houden we rekening mee in algemene zin en we proberen zuinig met het geld om te gaan. Dat lukt dan niet met dit feest – want van ‘feestje’ kunnen we allang niet meer spreken. Hiermee worden we ook als raad met de rug tegen de muur gezet en kunnen we geen goede afwegingen aan de voorkant maken of we tegen deze prijs dit feest willen. Wij hebben het gevoel dat ons het feest een beetje is verkocht voor een half miljoen. En nu mogen we 1,3 miljoen betalen en zijn we al te ver in het proces om nog fatsoenlijk ‘nee’ te kunnen zeggen.

Wat ons ook verbaast, is dat onze fractie op 7 december heeft gevraagd of er al meer bekend was over de begroting én de kosten. De burgemeester antwoordde toen dat men nog midden in de ontwerpfase zat en daarop offertes zijn opgevraagd. Hij gaf in zijn beantwoording niet het signaal dat het bedrag fors hoger uit zou kunnen vallen. Sterker nog, volgens hem had het niet zo veel zin om de bedragen te noemen en dat hij voorzichtig was met het noemen van bedragen. De raad kon begin januari 2024 een voorstel tegemoet zien. Maar, is mijn vraag dan: had de burgemeester op 7 december er dan geen idee van dat het bedrag fors hoger zou worden? En waarom heeft de burgemeester de raad niet eerder geïnformeerd dat er zo’n forse overschrijding aan zat te komen? Had de burgemeester op 7 december nog steeds het idee dat het een half miljoen exclusief beveiliging zou gaan kosten?

We willen daarom graag een heldere beschouwing over hoe het allemaal is gegaan en de wijze waarop de burgemeester vindt hoe hij met de raad is omgegaan. Dit alles geeft Wakker Emmen een vervelend gevoel. We hebben daarom nog een aantal aanvullende vragen, ik noem ze maar even achter elkaar op. Zijn er nog mogelijkheden om het evenement alsnog te annuleren? Heeft het college dit overwogen? En als we nog kunnen annuleren, wat zijn dan daarvan de financiële gevolgen? In hoeverre is er gesneden in de kosten om de gemeentelijke bijdrage te beperken? En in het vervolg daarvan: is het mogelijk om voor acht ton, het oorspronkelijke vijf ton plus het bedrag aan beveiliging, nog steeds een aansprekend programma te organiseren? En welke garanties hebben we dat dit ook echt het plafond is? Dat vind ik ook een heel belangrijke. Is dit wel wat het ook echt gaan kosten? Of komen er nog kosten bij?

En wat dan als het veiligheidsniveau omhoog gaat? Want dat kost ook geld. Krijgen we dan alsnog een hogere rekening gepresenteerd? Of blijft het bij die drieënhalve ton die er nu staat? En kunnen we nog snijden in het programma, als de offertes nog verder tegenvallen? Ik hoop dat ze definitief zijn geworden inmiddels. In hoeverre is er in de begroting ook rekening gehouden met de interne personeelskosten? Dat zijn allemaal vragen die bij ons leven. Zijn er nog andere financiers mogelijk, zoals provincie, Rijk, Koningshuis en ministeries? Die hebben soms al bijdragen, maar willen die dan nog een extra bijdragen doen?

Dan nog een algemene vraag – daarna kom ik tot een afronding. Er staat dat het gedeeltelijk wordt betaald uit de pot ‘Emmen Op Kop’. Dat wordt bedoeld voor evenementen, lezen we. Was er al een aantal aanvragen voor evenementen? Of komen die nog? En wat is of was dan de boodschap voor de organisatoren hiervan?

Kortom: wat ons stoort, is dat er gebrek aan openheid in de afgelopen maanden. Niet alleen het bedrag valt vies tegen, maar ook het slecht geïnformeerd zijn tot voor kort. Toch een verwijt aan de burgemeester, zeker het verwijt aan de burgemeester dat we nu pas goed worden geïnformeerd over de kosten. En ik hoop dat hij het vervelende gevoel weg kan nemen.

Mevrouw Louwes (PvdA): Er zijn niet veel verjaardagen die zo groots worden gevierd als de verjaardag van onze Koning. Dit jaar mag Emmen zijn verjaardagsfeest organiseren. Hoewel de sociaaldemocratie niet bekendstaat als de meest koningsgezinde stroming, heeft het geen zin om nu een discussie te gaan voeren over het nut en de noodzaak van de monarchie. Laten we naar de kern van de discussie gaan: het gaat om de Koningsdagviering in Emmen.

Ik begin dan ook met een paar algemene opmerkingen over Koningsdag. Het is een viering die, zoals ook blijkt uit onderzoeken in andere steden, voor maatschappelijke en economische waarde zorgt. Het levert een bijdrage aan de trots en saamhorigheid van de gemeente. De zendtijd via de NOS geeft Emmen de gelegenheid zich te laten zien als een aantrekkelijke en mooie gemeente. Wellicht helpt het om een betere plek in de Atlas van Afgehaakt Nederland te krijgen. De fractie van de Partij van de Arbeid gelooft oprecht in de meerwaarde van het koningsbezoek met zijn familie.

Er volgen wel direct een paar kanttekeningen. Want deze maatschappelijke en economische waarde heeft een prijskaartje en daar knelt het. Bij de begrotingsvergadering werd gesproken over een schatting van 500.000 euro die door de gemeente Emmen moet worden betaald. De provincie doet een bijdrage van een miljoen en dan komen er nog beveiligingskosten overheen, waar wij nu niet op ingaan.

Tijdens de vergadering van de commissie Bestuur, Middelen & Economie in december meldt de burgemeester naar aanleiding van vragen van Wakker Emmen dat er nog sprake is van voorbereidingen en dat er sprake is van onduidelijkheid over de invulling van het programma. Eveneens meldt hij dat er nog gesprekken gevoerd worden over de organisatie met het Koningshuis, de NOS, de politie en de beveiliging. Het offertestadium is nog aan de orde. Tot zover kunnen we het nog allemaal volgen.

Maar wat schetst onze verbazing? Niet veel later na deze vergadering blijkt dat het totaalbedrag dat deze viering moet kosten, is verdubbeld. Onze fractie vraagt zich dan in alle redelijkheid af of het allemaal wel in de juiste volgorde is verlopen als we het hebben over het inschatten van de kosten en het opstellen van de begroting. Die bedragen komen ergens vandaan en als ineens blijkt dat de kosten veel hoger zijn, dan rijst de vraag of het een en ander procesmatig wel juist is doorlopen. Kort en simpel: de Partij van de Arbeid vraagt zich vooral af hoe dit is ontstaan. Zijn we zo naïef dat we niet in staat zijn geweest, een goede inschatting te maken? Rotterdam stond voor 4 miljoen aan de lat. Hoe kunnen wij dan het idee hebben dat wij een jaar later met de nodige prijsstijgingen het voor anderhalf miljoen kunnen doen? Hier moet vanavond écht duidelijke uitleg over komen.

En dan over de hoogte van het bedrag zelf. We hebben het concreet over 500.000 euro extra en daar hadden we misschien ook wel een andere bestemming aan kunnen geven die meer in de lijn ligt waar de Partij van de Arbeid voor staat. Denk bijvoorbeeld aan solidariteit of bestaanszekerheid. Zoals u merkt, worstelt de Partij van de Arbeid met dit voorstel. Enerzijds is de vraag of we dit wel hadden doorgezet als we van tevoren hadden geweten dat de kosten zo hoog zouden zijn. Anderzijds denken we een hoge morele prijs te betalen als we het feest nu afblazen. En om het eenvoudig te zeggen: dat kun je met goed fatsoen niet maken. Dat realiseren wij ons ook wel. Maar zo eenvoudig ligt het niet.

Er is voor de Partij van de Arbeid nog een aantal vragen waarvan de antwoorden voor ons van belang zijn voor de definitieve besluitvorming. De ambtenaren die werken aan Koningsdag, zijn niet meegenomen in het voorstel en worden buiten beschouwing gelaten. Waarom is dit niet meegenomen in het totale kostenplaatje? Tijdens de Begroting is nogmaals weer over personeelskrapte gesproken. Blijven er nu andere zaken liggen? We kunnen lezen dat een aantal investeringen naar voren wordt gehaald, zoals het televisiescherm op het Atlas Theater. Zijn er nog meer zaken die naar voren worden gehaald? En welke zijn dat dan? De extra 500.000 euro wordt gedekt uit 'Emmen Op Kop'. Gaat dit ten koste van potentiële evenementen die zich nu misschien nog zouden kunnen aandienen? Kunnen we verwachten dat er nog meer extra kosten komen? Of kunnen we echt doen voor dit geld?

Tot slot wil de Partij van de Arbeid ook graag weten waar het geld gaat landen, specifiek de 2 miljoen – behoudens beveiliging – waarover wordt gesproken in het voorstel. Komt dit zo veel mogelijk bij plaatselijke ondernemers terecht? En zo ja, waar moeten we dan aan denken? De Partij van de Arbeid kan niet zo veel met de bijgeleverde begroting: deze is wel erg summier en ook niet zo veelzeggend. Waarom is ervoor gekozen om een dergelijke begroting aan de raad voor te leggen?

Samengevat: onze fractie heeft bedenkingen bij het proces zoals dat is doorlopen en wil graag duidelijkheid over de zaken die wij in dit proces beter of anders hadden moeten of kunnen doen. En we willen nog een goede uitleg waarom het een keer zo duur is geworden voor de gemeente Emmen.

De heer Wittendorp (CDA): Wij hebben een iets ander geluid. Wij vinden het geweldig dat de Koning zijn verjaardag in Emmen komt vieren. En wat ons betreft mag dat ook wat kosten. Want wij hebben geen enkel probleem met de bedragen genoemd in het voorgesteld besluit of in de begroting in bijlage 1. Waar wij wél een probleem mee hebben, is dat het niet in onze Begroting voor 2024 was opgenomen en zelfs niet als p.m.-post, zoals de heer Hoogenberg het net zei. Wij hebben hem in ieder geval niet kunnen vinden. Dat hebben wij op 1 november ook gezegd. Want gezien de stortingen destijds in de

algemene reserve was het toen ruim voldoende om bijvoorbeeld anderhalf miljoen te begroten voor Koningsdag. Daar zouden we dan ook geen wenkbrauwen voor hebben opgetrokken gezien bijvoorbeeld de uitgaven van Rotterdam vorig jaar – mevrouw Louwes zei het net ook al.

Maar wij hebben wel een probleem met de beeldvorming. Want wij vragen ons af of het college wel snapt wat er op deze manier ontstaat aan beeldvorming. Daar wil ik toch even een voorbeeld van geven. Afgelopen zaterdag zit ik volleybal te kijken in de sporthal, op de tribune in Schoonebeek. En de man naast mij merkt op dat de gemeente toch wel fors moet bezuinigen. U snapt dat ik hem toch wat wazig aankeek, dat ik hem niet begreep. Vervolgens wijst hij op een tegenvaller van acht ton voor Koningsdag. Dat is geen tegenvaller, dat is gewoon niet begroot terwijl je weet dat er wel kosten gaan komen. En deze aanvliegroute vinden wij dan ook niet verstandig.

Dan nog even, zoals mevrouw Louwes net ook al zei: het woordje ‘begroting’ vinden wij wel een heel groot woord voor het overzichtje dat in bijlage 1 staat. Maar dat terzijde.

Ik wil afsluiten met waar ik mee begon. Wij vinden het geweldig dat de Koning komt en wat ons betreft mag dat ook wat kosten.

De heer De Jonge (VVD): De VVD is trots op Emmen – laten we dat vooropstellen. We leven en wonen in een prachtige gemeente en dat willen we graag laten zien aan de rest van Nederland. We bungelen vaak onder aan bepaalde lijstjes, al dan niet opgesteld door mensen elders uit dit land, en dus is Koningsdag een uitgelezen mogelijkheid om onze mooie gemeente te laten zien en onze trots te uiten. Dat dit dan gepaard gaat met kosten, is evident. De VVD had liever gezien dat bij het vaststellen van de Begroting van 2024 dit direct zou worden gedaan door een ruimhartig budget vast te stellen. Maar dat is achteraf.

Nu krijgen we negatieve reacties: ‘er moet weer geld bij’ et cetera – wat de collega van het CDA ook zegt. Had je een ruimhartig budget vastgesteld en blijkt achteraf dat de kosten lager uitvallen, dan krijg je juist precies de tegenovergestelde reacties: ‘Goh, mooi dat het wat minder geld kost. Dan houden we wat over.’ Daarnaast wisten we als raad, omdat dat tijdens de begrotingsbehandeling door de burgemeester is aangegeven, dat de beveiligingskosten er nog bovenop zouden komen. En dat er prijsstijgingen, en daarmee de eerder opgestelde begroting wordt overschreden, snappen we als VVD zijnde ook.

De VVD gaat wel uit van een Drentse nuchterheid bij de uitgaven en een scherp koopmansoog. Geen overbodige uitgaven doen, maar slim investeren in dingen die wellicht allang op de planning stonden. Een nieuw scherm bij het Atlas Theater: is dat dan echt nodig? vraagt de VVD zich af. Kunnen we als raad nog een gedetailleerde begroting verwachten of krijgen we die mogelijk naderhand?

De VVD hoopt dat het een fantastische dag gaat worden met veel economische *spin-off* bij de horeca, middenstand en toeleveranciers.

Over het budget: kan het college ook aangeven hoe het besteed gaat worden? Wordt er zo veel mogelijk lokaal besteed? Iets wat de Partij van de Arbeid ook al vroeg. De VVD ziet in ieder geval graag dat onze eigen regio er het meeste van profiteert. Kan het college daarnaast meer toelichting geven over het programma? Is het alleen de dag zelf of wordt dit een Koningsweekend? Wat de VVD ook positief vindt, is dat ook de omliggende dorpen van het budget gebruik kunnen maken als ze iets voor hun dorp willen doen. Het eenmalige budget voor ‘Emmen Op Kop’ van vijf ton gaat nu naar het organiseren van Koningsdag. Dit betekent voor 2024 geen ander groot evenement meer in Emmen. Voor 2025 gaat het een afweging zijn om dit fonds opnieuw te vullen voor een eventueel toekomstige groot evenement, waarbij je misschien zou kunnen denken aan The Passion of misschien wel André Rieu op het Raadhuisplein. Wie weet.

Na de media-aandacht voor Koningsdag is het zaak om dit om te zetten in positieve reclame voor Emmen. We lezen dat er een marketingstrategie wordt ontwikkeld. De VVD vraagt al jaren om een goed city-/regiomarketingbeleid, maar dat bevindt zich de laatste jaren volkomen onder nul. We zien dan ook graag een uitwerking van deze marketingstrategie tegemoet. Samen met de andere partijen, zoals bijvoorbeeld Wildlands en andere partners, moet er een uitgekiende campagne gevoerd worden om de mensen daadwerkelijk hier naar Emmen te laten komen. Kortom: goede en flinke promotie na Koningsdag.

Ik sluit af, concluderend: de VVD kan akkoord gaan met het gevraagde budget. We hopen op een Koningsdag waarbij de Emmenaren trots kunnen zijn op hun gemeente.

De heer Kuiper (SP): Dat de Koning naar Emmen komt, is al eerder besloten. Van ons had dat niet gehoeven.

Nu de kosten. Naast de bijdrage van 1 miljoen door de provincie blijft er nu naar schatting 1,3 miljoen over dat wij als gemeente moeten bijpassen. ‘Naar schatting’, omdat er nog veel zogenaamde grijze gebieden zijn waarvan het nu nog niet duidelijk is wat het voor effect zal hebben. Maar dat het duurder zal uitvallen, is al zeker. Met een beetje pech zitten we straks met het dubbele van het eerstgeraamde bedrag. Maar was dat nu echt niet beter te begroten geweest?

We zitten nu eenmaal in de rijdende trein die niet gestopt kan worden. Dus moeten we er het beste van maken. Hopelijk levert het een fantastisch feest op voor de inwoners en in ieder geval een fantastische promotie voor onze gemeente aan heel Nederland.

Dan de vragen die wij willen stellen. Hoe kan het dat we zo veel hoger uitkomen dan de afgesproken bedragen? Was het niet mogelijk om dit in een eerder stadium goed in kaart te brengen? Is de raad echt zo snel mogelijk geïnformeerd over de hogere kosten? Wanneer kreeg het college deze signalen voor het eerst? Zijn er nog bespaarmogelijkheden? Tenslotte zijn we aangesteld om zo zuinig mogelijk om te gaan met het gemeenschapsgeld.

De heer Post (PVV): Een verjaardagsfeestje voor onze Koning, dat maar liefst 2,3 miljoen euro aan gemeenschapsgeld kost, waarvan 1 miljoen wordt betaald door onze provincie en 1,3 miljoen door onze gemeente. Daar komt bij dat de kosten waarschijnlijk nog verder zullen oplopen door allerlei onvoorziene kosten.

Volgens RTV Drenthe kost deze Koningsdag 21 euro per Emmenaar en 5 euro per Drent. De vraag die bij ons als PVV bovenkomt, is: hoe zien de bewoners van onze gemeente dit? Het gaat om onze inwoners die door de inflatie en stijgende kosten voor levensonderhoud in de problemen zijn gekomen. Er lopen immers hele gezinnen bij de Voedselbank. Hoe leg je aan deze groep uit dat onze Koning een verjaardagsfeestje krijgt van over de 2 miljoen euro, terwijl deze groep ieder dubbeltje moet omdraaien? Want per slot van rekening draagt deze groep ook bij aan dit feestje. Wij als PVV vragen ons ook af of het niet allemaal wat soberder kan. Waarom moet het zo veel geld kosten? Alleen voor de aankleding van stad en dorpen wordt al 275.000 euro uitgetrokken. Is dat wel eigenlijk nodig?

Is er weleens geïnformeerd of de Koning bereid is, iets bij te dragen aan zijn eigen feestje? Als wij een zaaltje huren voor onze verjaardag, moeten wij dat per slot van rekening ook betalen. Hoe je nu ook wendt of keert, het Koningshuis kost ons als Nederland jaarlijks al 60 miljoen euro. Dus wat ons als PVV betreft is het Koningshuis heel goed in staat, hun eigen feestje te betalen of voor een gedeelte van de kosten bij te dragen. Verder lezen we in het raadsvoorstel dat Koningsdag veel economische waarde zou kunnen opleveren. Volgens ons is dit lastig te meten en zijn het louter aannames.

Tot slot. Al met al vindt onze fractie dat het in onzekere tijden, waarin veel mensen zijn aangewezen op Voedselbanken, niet verantwoord is om miljoenen uit te geven aan een eendagsfeestje. Wij als PVV Emmen zullen daarom tegen dit raadsvoorstel stemmen.

Ik wil dan nog een motie indienen met het volgende verzoek aan het college:

Motie ‘Bijdrage Koningshuis aan Koningsdagkosten’

(ingediend door de fractie van de PVV)

‘De raad van de gemeente Emmen, in vergadering bijeen op 25 januari 2024,

Overwegende dat:

- 1. het geplande verjaardagsfeest voor onze Koning maar liefst 2,3 miljoen euro aan gemeenschapsgeld zal kosten, waarbij 1 miljoen door de provincie en 1,3 miljoen door onze gemeente wordt gefinancierd;***
- 2. er momenteel dringende sociale en economische uitdagingen zijn, waaronder gezinnen die afhankelijk zijn van voedselbanken en toenemende kosten voor levensonderhoud voor veel inwoners;***
- 3. in het licht van het jaarlijkse kostenplaatje van 60 miljoen euro voor het koningshuis, het redelijk zou zijn als zij een financiële bijdrage leveren aan hun eigen verjaardagsfeestje;***

Verzoekt het college van burgemeester en wethouders:

- onderzoek te doen naar de mogelijkheid om het Koningshuis te vragen een financiële bijdrage te leveren aan de kosten van Koningsdag, rekening houdend met de huidige begroting en de economische situatie;***

- *indien haalbaar, in gesprek te gaan met vertegenwoordigers van het Koningshuis om de mogelijkheid tot financiële bijdrage te bespreken en verslag uit te brengen aan de raad; En gaat over tot de orde van de dag.'*

De heer De Jonge (VVD): Ik heb een vraag aan de PVV. Waarom komt u nu met deze motie en waarom hebt u dat niet gedaan bij de begrotingsbehandeling?

De wnd. voorzitter: Ik wil graag wel even dat er aandacht is voor de heer Post. Ja? Gaat uw gang.

De heer Post (PVV): Ja, dat is een goede vraag. Ik zat me net te bedenken: welke vragen zouden ze stellen? Deze vraag zat daar niet bij. Daar kom ik op terug.

De heer De Jonge (VVD): Ja, u hebt het over gemeenschapsgeld. Dan is het misschien een gemene vraag, maar is uw volgende stap dan dat uw eigen partijleider ook gaat vragen om een bijdrage te doen voor het gemeenschapsgeld dat zijn beveiliging gaat kosten? Niet dat wij dat zouden willen. Maar daar zou ik wel graag een reactie op willen.

De heer Post (PVV): Zou u die vraag even willen verduidelijken?

De heer De Jonge (VVD): Ja, uw hebt het erover dat het gemeenschapsgeld nu wordt besteed aan Koningsdag en dat het iedereen geld kost. Maar de beveiliging van uw partijleider kost ook gemeenschapsgeld. Dus mijn vraag is: gaat u dan uw partijleider ook vragen om een eigen bijdrage te doen voor zijn beveiligingskosten? En daar zeg ik bij: niet dat wij dat zouden willen, maar ik zou wel graag een reactie willen.

De heer Post (PVV): Ja. Ik loop even vast. Ja nee, ik kom daar nog op terug.

De wnd. voorzitter: U hebt aangegeven dat u op deze vragen in tweede termijn nog terugkomt. Oké? Dan ga ik nu naar de heer Koops en daarna naar de heer Wittendorp. De heer Koops van D66.

De heer Koops (D66): Ja, ook een vraag ter verduidelijking. Want u gaf al aan, sowieso tegen het raadsbesluit te stemmen. Maar u dient wel een motie in. Stelt u zich voor dat uw motie het haalt, stemt u dan alsnog voor het raadsbesluit of is die motie meer voor de vorm?

De heer Post (PVV): Wij zijn gewoon van mening dat dit ons heel veel geld gaat kosten en dat het ook het draagvlak binnen de gemeente onder de burgers niet zo groot is. Dat hoor ik ook in mijn omgeving. En vandaar deze motie.

De heer Koops (D66): Stelt u zich voor: uw motie wordt aangenomen en de Koning besluit om die 1,3 miljoen zelf op te hoesten. Dan zou u dus alsnog instemmen met de begroting voor Koningsdag? Maar u geeft nu op voorhand al aan dat het sowieso niet hoeft. Wat is dan het doel van die motie?

De heer Post (PVV): Nou, laat ik zeggen: wij zijn niet tegen Koningsdag. Wij zijn er ook niet op tegen dat de Koning hier komt. De motie is eigenlijk een vraag: zijn jullie eventueel bereid om daaraan mee te betalen? Ja, het is een vraag en daar krijgen we dan een antwoord op.

De heer Wittendorp (CDA): Ik heb twee vragen. De eerste is dat ik graag wil weten van de heer Post, als hij naar de jarige gaat en hij neemt een cadeautje mee en het is toch iets duurder uitgevallen dan hij eigenlijk had gewild, of hij de jarige dan ook een bijdrage vraagt?

De heer Post (PVV): Ik vind dat een beetje appels met peren vergelijken, omdat het om heel andere bedragen gaat. Als ik naar een feestje ga, dan heb ik het niet over miljoenen.

De heer Wittendorp (CDA): De tweede vraag gaat over de *spin-off* die er is. U zegt dat van te voren niet helemaal juist is te voorspellen. Maar goed, die *spin-off* zou ook voor de gemeente gelden. Wilt u dat dan ook achteraf weer delen met de Koning?

De heer Post (PVV): Wilt u dat nog even verduidelijken? Ik begrijp de vraag niet.

De heer Wittendorp (CDA): Er zullen heel veel bestedingen zijn in Emmen, omdat er natuurlijk heel veel mensen komen. Dus dat levert ook geld op. Het kost niet alleen wat, het levert ook wat op. Zeker als je kijkt wat het in Rotterdam heeft opgeleverd, is dat best heel veel. Dus als je aan de voorkant vraagt om te delen in de kosten, dan zou je achteraf ook moeten zeggen: ja, dan delen we ook in de opbrengsten. Bent u dat dan ook van plan?

De heer Post (PVV): Sorry, nog één keer? Niet? Nou, dan gaan we verder.

De wnd. voorzitter: Nou, ik stel het volgende voor. Ik ga ervan uit dat er straks misschien nog een keer een schorsing is, dat er dan even contact tussen u beiden is geweest en dat er eventueel dan even een antwoord van de heer Post hierop komt. Ja? Is dat een goed voorstel? Anders gaan we het steeds drie keer herhalen. Ja?

Goed, dat waren de vragen van de heer Wittendorp. Dan ga ik naar mevrouw Louwes. U trekt uw vraag in. Goed, dan wil ik de heer Post bedanken. En voordat ik u bedank, de motie is dus formeel ingediend. En eigenlijk staat de samenvatting mooi in de eerste zin: '*bijdrage Koningshuis aan Koningsdag-kosten*'. Dat is de strekking van de motie. Dus bij dezen is die ingediend. Daar komen we later in de vergadering op terug.

Goed, dan gaan we naar de heer Pruisscher van de ChristenUnie. Aan u het woord.

De heer Pruisscher (ChristenUnie): Gelukkig! Dank u.

De ChristenUnie is blij dat de Koning zijn verjaardag met zijn gezin wil vieren in Emmen. Laten we daar eens mee beginnen. Want we kunnen inderdaad allemaal wel bedenken hoeveel garen we daarbij spinnen, maar het simpele feit dat hij hier wil komen, is al reden genoeg voor een feestje. Ja, dat we daar dan vervolgens als gemeente ook wat voor moeten doen, in moeten investeren, vinden wij ook niet gek. Onze gemeente is ook zijn gemeente. Je zou zelfs kunnen zeggen: ons plein is ook zijn plein. En als je wat te vieren hebt, dan zorg je ook dat de boel op orde is. Als je dan een scherm wilt gebruiken dat aan een theater hangt, zorg er dan ook voor dat het goed is. Zorg dat de boel netjes is opgeruimd. Dat de tuin er goed bij ligt, geen versleten meubels. En je zorgt natuurlijk voor wat versieringen. Dat is allemaal best logisch. En dat doen we niet alleen maar als gemeente, maar ook als gemeenschap. Dat blijkt wel uit de hele campagne tot nu toe. Dus complimenten voor de ruimte die wij aan inwoners bieden om daar een bijdrage aan te leveren. Maar ook complimenten aan onze inwoners die dat gewoon veelvuldig doen en voor hoeveel positieve energie er ontstaat om daarin mee te doen.

Dan het voorstel. Dat begint eigenlijk met een vraag. Want wat betekent het eigenlijk om iets in de etalage te zetten? Volgens mij betekent dat namelijk dat je iets van de hand wilt doen, iets in de verkoop wilt zetten. Volgens mij was het nou niet de bedoeling met dit raadsvoorstel om Emmen in de verkoop te zetten. Nee, volgens mij willen we juist laten zien wat Emmen te bieden heeft. En dat noemen we 'etalen'. Dus we kwamen een eind in de buurt, maar het is net een ander woord.

En in die eerste alinea van het raadsvoorstel kwamen we ook drie keer het woord 'trots' tegen, ook in combinatie met Emmense trots. We vroegen ons af: was is dat eigenlijk? Trots die typisch Emmens is. Want eigenlijk is trots nogal on-Emmens. Dat zijn wij niet zo gewend, zo hoog blazen we niet van de toren. We doen ons niet beter voor dan we zijn. Ook als de Koning komt, gaan we niet heel gekke dingen doen. Dus wat betekent dat dan, 'trots'? Natuurlijk, we moeten ook niet onder ons hunebed blijven liggen, maar daar zit wel iets van een vraagteken bij ons. Dat komt misschien ook wel een beetje – ja, u mag dat van de ChristenUnie verwachten – van dat trots een van de zeven hoofdzonden is. Ja, daar gaan we. En ons in plaats van ons te richten op zonden, zouden we ons natuurlijk ook kunnen richten op deugden. Ik kwam bij de kardinale deugd – jawel! – van gematigdheid uit. Dat is ook meteen niet sexy meer als je het daarover hebt. Maar gematigdheid. En dat gaat dus om het aanhouden van de juiste maat: wat we doen, moet in proportie zijn. Dat is dus niet 'sober', dat is ook niet 'zuinig', maar het is 'precies goed'.

En die vraag geldt eigenlijk ook voor ons bij Koningsdag: wat is nu de juiste maat? Welke maat willen we houden? Hoeveel aandacht of trots zou ons misschien een beetje kunnen laten verzanden in 'steeds beter', 'steeds meer', 'steeds nog een beetje duurder'? Wat is de maat voor Emmen? Blijft dat bij die 2,3 miljoen? Nou, op alle vragen die al gesteld zijn, graag in eerste termijn een reactie of een reflectie op die vragen.

De heer Koops (D66): Ondanks dat D66 zo af en toe de partij van de eindeloze nuance is, hebben wij over het algemeen wel heldere standpunten over de besluitpunten die ons worden voorgelegd. Immers, ook de middenweg heeft een eindpunt en ook met het grijs tussen zwart en wit kun je uiteindelijk een oplossing inkleuren. Mijn fractie, en in bredere zin ook mijn partij, heeft daarentegen een wat ingewikkelde relatie met het Koningshuis. Een relatie die ik graag wel iets wil toelichten als onderbouwing voor ons standpunt over Koningsdag in Emmen en het budget dat ervoor gevraagd wordt. D66 wil de ceremoniële waarde van het koningschap behouden, zoals een minieme meerderheid bij een van onze congressen heeft besloten. Maar wij zien geen waarde in de politieke rol die de Koning nog steeds bij wet vervult. Daarnaast zien wij ook graag dat het inkomen van de Koning wordt bijgesteld en dat de Koning, net als alle andere Nederlanders, belastingen en sociale premies betaalt. En dat laatste, een behandeling net als alle andere Nederlanders, is voor ons een belangrijk principe. D66 als sociaal-liberale partij streeft naar een vrije en rechtvaardige samenleving waar mensen – alle mensen – in vrijheid hun eigen keuzes kunnen maken. Niet alleen over hun eigen leven, maar ook over de vraag hoe we met elkaar samenleven.

En wat betekent dat alles dan voor Koningsdag in Emmen? Als fractie hebben we besloten om het concept Koningsdag aan te vliegen als een visitekaartje voor Emmen, in plaats van een feestje voor leden van een familie die nooit in vrijheid hebben kunnen kiezen voor de invulling van hun leven en waarover onze inwoners ook nooit in vrijheid hebben kunnen besluiten. Dat stemt ons een stuk positiever over het besluit dat voorligt. Met dank aan de provincie Drenthe hebben we de kans om voor 1,3 miljoen euro aan tienduizenden mensen Emmen te laten zien en nog eens miljoenen andere mensen via een beeldverbinding of via latere bezoeken aan onze gemeente mee te laten genieten. Dat is een unieke kans.

Wel vinden wij jammer dat het college niet duidelijker in beeld heeft kunnen brengen wat nou precies de opbrengsten zijn, ook in de nasleep. Wat het gaat wat ons betreft nog veel te veel en te vaak enkel over de kosten, ook vanavond. Ook hadden wij graag een duidelijker beeld van hoe nou precies op een lokale manier invulling wordt gegeven aan het programma en wat daarin de lokale bijdrage is. Want er zijn naast de gemeente natuurlijk veel meer partijen die ook een bijdrage leveren. Wij horen graag hoe het college deze vraagstukken de komende maanden gaat aanvliegen en daarbij past wat ons betreft ook een duidelijke uitleg over hoe de schatting van de kosten toch een stuk te laag heeft kunnen zijn. Want dat had een deel van het negatieve sentiment, dat zo af en toe voorbijkomt, wat ons betreft kunnen voorkomen.

In het kort: D66 gunt onze gemeente en onze inwoners van harte de kans om zo veel mogelijk mensen te laten zien waar onze trots uit bestaat en waarom wij ons kunnen vinden in het 'hier kom ik weg'. Wij gunnen Emmen dit visitekaartje. Wij hopen daarentegen wel dat de maatschappelijke twijfel over de kosten van het visitekaartje ten opzichte van de vele oplossingen die nog te vinden zijn in onze gemeente – wat ons betreft is dat een heel logische twijfel, het is goed dat daar een antwoord op komt – ook een onderdeel wordt van het uiteindelijke programma.

Mevrouw Van der Woude (GroenLinks): Dat de Koning naar Emmen komt om ongeveer twee uur lang bij onze Koningsdagviering te zijn, daar kunnen we niet omheen. Na de nieuwjaarsbijeenkomst zien we het logo her en der om ons heen verschijnen. En begrijp me niet verkeerd: GroenLinks vindt het een enorm compliment wanneer Emmen in de belangstelling staat op een positieve manier. Ook snapt GroenLinks dat het een kijkcijferkanon zal zijn met zo'n 2,5 miljoen kijkers. En wat te zeggen van alle ondernemers, zoals de hotels, die zullen profiteren van dit evenement? Niet 27 april, maar volgens het voorstel ook lang daarna. Dat er ook kosten zijn aan welk evenement dan ook, is duidelijk en redelijk. GroenLinks stelt zich wel serieus de vraag welk bedrag redelijk is en voor welk evenement. En daar begint het te wringen voor ons, los van het gegeven dat in de basis mijn partij principieel geen voorstander van een koningshuis is en een deel van mijn fractie hier helemaal geen middelen voor vrij zou willen maken. Ik kijk hier naar het voorstel waarin 2,3 miljoen euro wordt gevraagd. Weliswaar

komt er 1 miljoen vanuit de provincie, maar ook dat is Drents geld dat voor andere belangrijke maatschappelijke zaken besteed zou kunnen worden.

Als ik kijk naar de bedragen die verder naar cultuur gaan en organisaties die er wel bekaaid vanaf komen, vind ik het ook niet heel rechtlijnig met de uitgaven die nu worden besteed. Als je kijkt naar de bezuinigingen die gedaan worden op allerlei andere vlakken, dan denk ik: hoe kan het dat twee uur voor Koningsdag 2 miljoen moet kosten? GroenLinks is dan ook wel benieuwd naar de bijdragen van de zeer profiterende ondernemers in onze gemeente. Zullen zij een duit in het zakje doen om de kosten te betalen? En wat er gebeuren met andere organisaties die straks middelen nodig hebben voor een evenement dat ze willen organiseren? Staan zij in de kou?

Zoals ik begon: GroenLinks vindt de aandacht voor onze mooie gemeente hartstikke gaaf. Dit bedrag is echter heel erg hoog en dat kunnen wij niet verkopen aan onze achterban.

De heer Kasteleijn (50PLUS): 50PLUS is verguld met de komst van de Koning en is dan ook van mening dat dit wel een paar centen mag kosten. Onzes inziens is het een prachtige mogelijkheid om wederom Emmen op de kaart te zetten. Want wij zijn ervan overtuigd dat met de komst van de Koning en de erg goed bekeken tv-uitzending in Nederland een unieke kans is om Emmen van zijn beste kant te laten zien. We kunnen trots zijn dat ons de eer te beurt valt.

Mochten de kosten nog verder oplopen, dan zal wat ons betreft geen bezwaar zijn. Maar dan is het goed om sponsors te zoeken en de provincie om een extra bijdrage te vragen. We hopen dan ook nu te horen welke route er straks gelopen wordt. Ook zouden we het fijn vinden om een beetje een overzicht te krijgen van alle groepen die dit voorbereiden. Want daar hebben we op dit moment nog niet een volledig beeld van.

Reactie college

De heer Van Oosterhout (burgemeester): Dank aan de raad voor de bijdragen in de eerste termijn. We hebben het over Koningsdag 2024 en we zitten in een fase waarin we uiteindelijk al relatief ver in het proces zijn. Laat ik even aan de voorkant een aantal opmerkingen maken, ook in het verlengde van een aantal kritische opmerkingen. Dan kom ik vanzelf wel op een aantal details uit.

Laat duidelijk zijn: dit is niet goed gegaan en dat trek ik mijzelf ook aan. Dat heeft niet eens zozeer te maken met Koningsdag op zich, er zijn veel opmerkingen gemaakt over het proces – ik kom straks nog even op de waarde van Koningsdag en dergelijke. Maar nu even kijkend naar het proces. Als ik terugblikkend kijk naar het proces en ook zo tussen de regels door u nu vandaag hoor en soms zelfs niet tussen de regels maar óp de regels, dan denk ik dat het op twee punten fout is gegaan. En nogmaals: dat trek ik mij zelf aan. Vaak praat ik nog wel in de meervoud – u kent dat van mij – maar in dit geval denk ik zelf: dit is niet goed gegaan. Dat heeft ten eerste te maken met de betrokkenheid van de raad. Ik zeg zelf weleens mopperend over een bepaald proces – dat noem ik dan ‘de duikboot’ – dat er iets begint, dan gaat er iets onder en dan komt er in één keer iets boven. En dat ervaar ik zelf dat dat heel vervelend is, zeker bij een proces waar je heel nauw betrokken moet worden. Dus ik snap heel goed uw opmerkingen als u zegt dat u op die manier onvoldoende erbij betrokken bent geweest. Ik zeg ook vanaf deze plek dat ik u daar mijn excuses voor aanbied. Dat hebben we niet goed gedaan. We hadden vaker de raad moeten betrekken, we hadden vaker de raad moeten informeren over het proces dat is verlopen vanaf de zomer, vervolgens in de uitwerking en nu op weg naar deze raadsvergadering. Dat is één.

En het tweede – dat is vrij kardinaal in het hele proces: waar ben je nu van uitgegaan? Dat ging over die kosten van 1,5 miljoen euro. Nog maar even exclusief beveiliging. Ik zeg straks nog wel even iets expliciets over die beveiligingskosten. Volgens noemde mevrouw Louwes net het voorbeeld-Rotterdam. We hebben gesproken in de aanloop zowel met Rotterdam als met Amersfoort. En dat zijn twee heel verschillende grootheden. Toen hadden we al heel snel dat het verhaal-Rotterdam een heel ander verhaal was dan dat wij a) zouden kunnen realiseren, maar ook b) zouden willen realiseren – een beetje in het verlengde van wat meneer Pruisscher zei in termen van ‘maak er een mooie evenement van, maar daar hoort ook wel enige gematigdheid bij’. Nou, dat was niet het verhaal-Rotterdam.

Maar in de aanloop naar de nadere uitwerking zeiden we: ja, we willen Koningsdag realiseren. Toen was Amersfoort wel een heel mooi voorbeeld. Dat had te maken met twee dingen. Daar was iedereen aardig enthousiast over en daar dook inderdaad het verhaal op van de 1,5 miljoen. Ze konden het realiseren voor anderhalf miljoen euro. We zijn daar bestuurlijk over in gesprek geweest, we zijn daar ambtelijk over in gesprek geweest, ook met de delegatie van het Koningshuis. U moet zich voorstellen

dat we daarbij in een stuurgroep zitten met een delegatie van het Koningshuis, met de veiligheidsmensen en met de NOS. Toen zeiden we: ja, Amersfoort is een mooi vertrekpunt. Wat ik mezelf aantrek, wat ik op andere plekken wél had gedaan, is dat Amersfoort natuurlijk een heel mooi voorbeeld was. Maar volgens mij noemde een aantal mensen ook dat Koningsdag in Amersfoort een aantal jaren geleden was. En dat was niet helemaal in de vorige eeuw – dat snap ik ook wel. Maar het verschil tussen de evenementen sec door – ik zeg maar even – voor corona en na corona is aanzienlijk. En dat zit met name op een aantal punten.

Maar één belangrijk punt wil ik daaruit halen: dat is dat productiebureau dat ons helpt om dat te doen. Want laat duidelijk zijn: de gemeente Emmen kan heel wat, we kunnen heel veel dingen organiseren. Maar een tv-productie neerzetten op deze schaal voor 2,5 miljoen mensen vergt écht deskundigheid in dezen. Amersfoort had daar een goed productiebureau bij en kon het op dat moment. Ik zal u alle details besparen. Maar in dat offertestadium – en dat dook een aantal keren op – was inderdaad de offerte dermate hoog dat we toen echt aan verschillende knoppen moesten gaan draaien om dat te doen. Het verschil tussen de productiekosten van Koningsdag in Amersfoort ten opzichte van datgene wat wij geoffereerd kregen, was ongeveer 40 procent. Dat hakt er aardig in, want dat is een heel belangrijk onderdeel van de hele begroting. Er waren meer posten die onder druk stonden, maar dat konden we zien. Los van het feit – ik maakte al eerder een opmerking over die proceskosten – van het proces naar de raad, was er het verhaal van die kosten. Dat was een heel belangrijk verhaal in het najaar hoe we daarmee aan de slag waren.

Laat duidelijk zijn – dat wil ik nogmaals een keer herhalen: daar had ik u over informeren, daar had ik u bij kunnen betreffen. Dan hadden we kunnen aangeven dat wat we rondom de vakantie hadden ingeschat, zo gaandeweg het najaar toch wel een al te optimistische inschatting was geweest. Daar hadden we u bij moeten betrekken. En die professionele evenementensector en die ondersteuning ervan maakt het moeilijk. Als je dat dan vervolgens doorvertaalt in hoe dat dan gegaan is, dan vraagt u vrij precies hoe dat zou gegaan kunnen zijn. Nadat we dat verhaal hadden, kwamen we inderdaad uit op welke schaal we dat wilden organiseren. Dus we weten dat de kosten onder druk staan en vervolgens moet je aan de knoppen gaan draaien om dat te gaan doen. Geloof me, dat is een vrij ingewikkeld proces omdat je twee dingen moet doen: a) daar moet je alle betrokkenen bij betrekken: NOS, Koningshuis, met in het achterhoofd ook de politie: een aparte post maar die kijkt ook wel mee over hoe je zo'n programma organiseert. En tegelijkertijd – daarom vond ik het woord van meneer Pruisscher wel mooi – b) dat verhaal van gematigdheid. Je hebt een soort ondergrens in de kwaliteit. Je moet er ook niet zeg maar even een opgevoerde braderie van maken en tegelijkertijd moet je het ook niet in die Rotterdamse proporties zetten. Weer terug naar die Amersfoortse proporties, maar hoe doe je dat nou zo dat je enigszins in de buurt blijft van budget? En geloof me, dat was een hele worsteling.

Voordat ik daar nog wat over zeg, ook in de aanloop naar hoe het dan eind december, januari ging, nogmaals: dat heb ik niet goed gedaan. Ik trek het mijzelf aan en daar bied ik u mijn excuses voor aan. Want daarmee krijg je inderdaad aan de ene kant een hartstikke mooi project. Koningsdag krijgt, van wat ik hier hoor, van de mensen ook heel veel waardering. Aan de andere kant vond ik de opmerking van meneer Wittendorp wel mooi: ja, zo'n sporthalgesprekje herken ik wel. Daarmee krijg je toch een soort vervelend randje aan Koningsdag.

Hoe ging het dan op weg naar de begroting en op weg naar die commissievergadering van 7 december, waar die vragen werden gesteld? Rondom die begrotingsvergadering wisten we nog echt niet hoe het zou gaan komen. We wisten dat we Koningsdag zouden organiseren. We wisten dat we daar een maatvoering van Amersfoort voor wilden hebben. We wisten dat we daar een productiebureau voor nodig hadden. Maar even: daar werd achter de schermen hard aan gewerkt. Dat werd ons ook de hele tijd wel gezegd, op allerlei soorten fronten werd er meegedacht. Maar dat was toen nog niet bestuurlijk aan de orde. Toen kwam die commissievergadering en toen zei ik – ik citeer nog maar even wat ik toen zei, ik heb dat nog maar even teruggehaald: 'We zitten midden in de voorbereiding en ik ben voorzichtig met het noemen van bedragen. Dat heeft met twee dingen te maken. We weten niet precies hoe het programma gaat aanpakken. Dat was nog een knopje waar we nog aan zaten te draaien. En we zaten in de fase waarin nog allerlei offertes nog in bespreking waren. En tegelijkertijd hadden we ook die driehoek met politie, Koningshuis en de NOS.'

We hadden wat haast ook rond die zevende december, want op 11 december hadden we een heel belangrijk bestuurlijk overleg. Als u vraagt: wanneer werd de burgemeester voor het eerst geconfronteerd met de definitieve offerte? Dat was op 11 december, die maandag. Dat moest ook, want

op de vijftiende december – u vroeg er vrij precies naar, daarom vertel ik het ook vrij precies – hebben we in een bestuurlijk overleg met die hele groep dat thema gedeeld. Toen heb ik ook mijn zorgen uitgesproken over dat feit: ‘Dames en heren, we hebben een programma dat volgens mij heel mooi in de maatvoering past.’ Met de gematigdheid van meneer Pruisscher en tegelijkertijd volgens mij een programma waar we trots op kunnen zijn – dat woord viel al – met de economische waarde die we ook daaraan willen koppelen. Alleen, we redden het niet binnen dat budget. Dat hebben we daar toen ook maar op tafel gelegd. Daarbij zat de provincie ook bij aan tafel. Dat is een van de co-sponsors. Ik hoorde u ook net vragen of zij daar ook wat in kunnen betekenen. Dat script van het hele programma hebben we toen op tafel gelegd en daar kwamen we op basis van de toen geldende offertes, die we dus op 11 december pas bestuurlijk zagen, uiteindelijk met een verhaal waarvan we zeiden dat we het niet zouden redden met het bedrag dat we daarvoor hadden begroot.

En dan ook een beetje in de richting van de PVV waar het gaat om de motie. Hoe doe je dat dan met elkaar? Ten eerste – en dat vertel ik hier maar even in alle openheid: ja, daar schrikt dan iedereen toch wel wat van. We hadden een mooi programma neergezet met helemaal geen ‘gekkigheid’. Ik bedoel, Rotterdam had wat dat betreft een veel groter, exclusiever programma, ze hadden daar van alles aan gekoppeld. We hadden een mooi programma, daar ben ik van overtuigd, maar zonder al te veel luxe fratsen daarbij, met veel gebruik van de lokale economie, met veel gebruik van lokale artiesten. En toch, als je dat goed wilt laten ondersteunen door een productiebureau op een prijsniveau zoals we dat nu hebben, hebben we daar een bedrag voor nodig van 2 miljoen euro.

Ja, en leg je dan de rekening neer bij het Koningshuis, zoals vanuit de PVV wordt voorgesteld? Even voor de goede orde als het gaat om het Koningshuis, dan biedt het Koningshuis ons al een concert aan in de week daarvoor, het Koningsdagconcert. Overigens wordt dat ook uitgezonden op tv, van een opname in het Atlas Theater. Daar worden heel veel mensen voor uitgenodigd juist uit de lokale gemeenschap – dat geldt ook voor de raad. Dat Koningsdagconcert is nog een extra visitekaartje en dat is helemaal voor rekening van het Koningshuis. Een tweede argument even: ze doen het nooit en de vraag is even welk argumenten maken dat je dat dan nu wél in Emmen doet. Daar kun je van alles van vinden in dezen, maar dat was een ander argument. En het derde argument dat erbij hoort – dat zegt het Koningshuis zelf ook wel – is dat ik, voor de goede orde, snap dat 2 miljoen heel veel geld is, maar dat daar ook heel veel tegenover staat. Nou, wethouder Rink zal straks nog wel ingaan op de economische *spin-off* in dezen. Dus even los van de vraag wat kies is: dat is meer een kwestie van smaak of je iets neerlegt bij het Koningshuis. Dat is niet de oplossingsrichting. Wat we wel gezegd hebben tegen elkaar, is of we het nou zouden redden om het op deze manier te doen. Het betekent tegelijkertijd – die vraag krijg ik hier nu links en rechts ook – of 2 miljoen nou inderdaad 2 miljoen voor de productiekosten is. We hebben het nu scherp neergezet binnen de gemeente: het is het taakstellende budget. Dat ‘grijze gebied’ dat links en rechts genoemd wordt, daar gaat het niet om. Het gaat meer over welke kosten je nog gaat toerekenen aan het hele verhaal. Dat scherm was daar een heel mooi voorbeeld van, maar dat is niet de sluiproute naar een nog groter budget.

Dan nog even heel specifiek over die veiligheidskosten, want die hangen daar ook wat omheen. Ik heb van het begin af aan gezegd – daarom is het verhaal van acht ton ook niet helemaal terecht: die vijf ton komt er dan bij. Daar komt nog een bedrag overheen voor veiligheid. Wat in die periode van 11 tot 15 december ook hebben gedaan, is dat we uitvoerig hebben overlegd over die veiligheidskosten met de Nationale Politie. Ik kan daar in deze vergadering echt niet al te veel over zeggen. Maar geloof me, het dreigingsniveau, het veiligheidsniveau is dermate hoog dat de veiligheidskosten ook aardig aan het oplopen zijn. Op een van de vragen die ik krijg, ben ik klip en klaar duidelijk: als het gaat om de bijdrage die we nu in de begroting hebben staan voor veiligheid, dan moet dat het dan ook zijn. Wat gebeurt er op het moment dat het dreigingsniveau oploopt en de beveiligingskosten oplopen? Dat is dan voor rekening van de Nationale Politie, dat komt niet meer op het bordje van de gemeente Emmen terecht.

Wat we wel hebben gedaan – en dan ook even kijkend naar meneer Post als het gaat om een soort onderhandeling – is dat je niet direct kunt onderhandelen met het Koningshuis. Daar heb ik u een aantal redenen voor benoemd. Wat we wel hebben gedaan, is onderhandelen met de Nationale Politie. Daar is er natuurlijk een enorme begroting waar het gaat om de beveiligingskosten. Daar pakken wij slechts een deeltje van. Die begroting hebben we aardig kunnen terugdrukken, omdat we wisten dat we aan de ene kant de programmakosten aardig aan het oplopen waren en aan de andere kant we de veiligheidskosten wat hebben kunnen terugdringen. Die gaan dan weer onderdeel uitmaken van een wat grotere begroting.

Nou, daar kan ik u in detail niks over zeggen. Maar geloof me, het lokale aandeel veiligheidskosten voor de gemeente Emmen was aanzienlijk hoger dan de drie ton die nu is opgevoerd. Er is geen gemeente die zo weinig bijdraagt aan de veiligheidskosten als wij nu in de begroting hebben zitten. Dat betekent dat we rondom die veiligheid het hebben staan. Dat moet dan ook het bedrag zijn. En datzelfde bedrag, waar het gaat om die 2 miljoen euro, moet het dan ook zijn.

Voordat ik de boel wat samenvat, zou ik willen voorstellen, voorzitter, om wethouder Rink straks nog de gelegenheid te geven om op een aantal andere zaken in te gaan.

Wakker Emmen vroeg inderdaad nog naar die interne personeelskosten. Daar kwam mevrouw Louwes ook op. Ja, van het begin af aan is denk ik duidelijk geweest dat het gaat om interne personeelskosten. Dat is inderdaad een aardige aanslag op de personele organisatie – daar ben ik gewoon heel eerlijk in. Daar zijn gewoon veel mensen bij betrokken. Blijven daar nou cruciale projecten door liggen? Nou ja, in de afgelopen maanden en in de komende weken hebt u nog nergens aan deze tafel gehoord dat iets niet gaat lukken omdat we Koningsdag hebben. Kijk, als ik zeg dat een aanzienlijk aantal ambtenaren aan Koningsdag werkt, dan is dat tegelijkertijd op een aantal van duizend ambtenaren altijd een kleiner aantal dan u wellicht doet voorkomen. Dat we links of rechts weleens wat aan het schuiven zijn en aan het prioriteren gaan, dat is op zich niet zo heel bijzonder: dat doen we wel vaker. En tegelijkertijd – dat is ook een compliment aan de club die wij om ons heen hebben – is ‘tandje erbij’ ook een richting. Ik zie veel mensen op dit moment een tandje erbij zetten. Wij hebben een heel gemotiveerde ploeg om dat te doen.

Wethouder Rink zal straks wat zeggen over die relatie met ‘Emmen Op Kop’. En ik heb al een antwoord gegeven op de vraag wat het betekent als het dreigingsniveau oploopt.

Ten aanzien van een andere vraag van de SP over ‘nog veel grijze gebieden’. Ja, dan hebben we dat blijkbaar niet goed opgeschreven. Dat trekken we dan onszelf aan. Dat is niet zo. Er zijn niet heel veel grijze gebieden of allerlei zaken die nog boven de markt hangen. We hebben nu het idee – daar hebben we inderdaad lang over moeten doen – dat we nu een ruwe begroting hebben staan. U hebt gelijk als u zegt dat dat de grote posten zijn. Maar geloof me, daar zitten allerlei gespecialiseerde begrotingen en plannings onder waarvoor we het kunnen doen. Dus ik denk dat het idee dat er dan nog van alles bij gaat komen – u noemde daar grote bedragen bij – niet aan de orde is.

Ten aanzien van de vraag of andere evenementen in de kou moeten komen te staan, daar kan wethouder Rink ook wat over zeggen. Maar tegelijkertijd meld ik even – dat is even de link met de veiligheidshoek – dat zo’n evenement een enorm beslag legt als het gaat om de politiecapaciteit. Geloof me, in de aanloop daarnaartoe hebben we veel politie nodig, rondom dat hele weekend waarin veel meer gaat gebeuren dan alleen Koningsdag hebben we veel politie nodig. Alleen al vanuit die optiek zou het niet reëel zijn om in het najaar te zeggen dat we nog een zo’n groot evenement hebben – er werden een paar genoemd – en dat we nog eens een keer een beroep gaan doen op de politiecapaciteit. De mensen die hier waren bij de avond over veiligheid op 11 januari met de politie, herkennen ook dat er een soort planning onderligt van 400 evenementen, met Koningsdag verreweg bovenaan. Daar is de politiecapaciteit op gebaseerd. Dus alleen al om die reden is het niet mogelijk om nog eens een heel groot evenement extra te organiseren. Dat verklaarde ook waarom we vrij makkelijk konden zeggen dat we dat evenementenbudget Emmen Op Kop daarvoor konden gebruiken.

Ik rond af en dan kijken we uiteraard straks nog wel even welk type vragen er ligt. Nogmaals: het is niet goed gegaan. Laat ik daar nog maar eens even mee beginnen. Daar bied ik mijn excuses voor aan. Dat had beter moeten, zowel waar het gaat om het betrekken van de raad als waar het gaat om het proces en die inschatting van die 1,5 miljoen. De referentie Amersfoort was best een aardige referentie. Alleen, we hadden ons moeten realiseren en ik had me moeten realiseren dat dat een wel erg optimistische inschatting was.

In de planning kwamen we inderdaad uit op 11 december, 15 december. Dat was een heel cruciale week en toen zijn we zelfs in de week van – dat verklaart ook waarom we de commissie moesten overslaan – 12 januari met de Nationale Politie in overleg geweest over die veiligheidskosten. Dit nog los van de vraag of het Koningshuis daarin bij moet dragen.

Volgens staat er dan, in antwoord op de vraag van de ChristenUnie, een programma waarvan je nog steeds kunt zeggen dat het gematigd is. Volgens mij kunnen we dan een voortreffelijk programma neerzetten, ook voor een bedrag van 2 miljoen. Daar hebben we inderdaad een aantal keuzes moeten maken om dat binnen die 2 miljoen te houden. Maar volgens mij lukt het nog steeds om daar een heel mooi, aansprekend programma van te maken. Kortom: ik denk dat we hiermee een voorstel kunnen

doen waarmee een mooi product kunnen maken, waarin we Emmen kunnen ‘etaleren’ – een mooi taalkundig spel. En tegelijkertijd na een proces, waarvan ik niet alleen zeg dat dat niet de schoonheidsprijs verdient, maar waarvan ik ook zeg dat ik dat beter had moeten doen. En daarvoor mijn verontschuldigen.

De wnd. voorzitter: Bedankt. Ik ga door naar wethouder Rink. Een aantal mensen zou kunnen denken: nou, dit is wel een heel lange termijn. De reden daarvan is natuurlijk dat we geen commissievergadering hebben gehad. Heel veel vragen zouden normaal gesproken in de commissie gesteld kunnen worden. En volgens mij is dit ook zo belangrijk dat we gewoon ook de antwoorden krijgen. Dus ik kijk echt niet op de tijd in dit geval. U weet dat als ik een andere vergadering voorzit, ik daar nog weleens streng in wil zijn, maar deze keer niet. Wethouder Rink.

De heer Rink (wethouder): Ik reken op dezelfde coulance, meneer de voorzitter.

De wnd. voorzitter: Dat ligt aan uw antwoorden.

De heer Rink (wethouder): Nee, helder.

Ik begin toch ook even bij de ChristenUnie met de positieve energie die dit met zich meebrengt en ‘de gematigdheid is een kardinale deugd’. Maar ik heb een heel hoge mate van enthousiasme als het gaat om Koningsdag. Dus in die zin ‘kom ik hier niet weg’, maar ik voel mij wel inmiddels een Emmenaar. En ondanks dat ik niet in Emmen ben geboren, ben ik bereid om gewoon de Emmense trots uit te dragen. Want volgens mij hebben we met elkaar dé gelegenheid om Emmen echt te etaleren of in de *spotlights* te zetten en te laten zien hoe verrassend en innoverend we ook kunnen zijn. En ja, dat mag wat kosten, wordt er gezegd door het CDA, en ook het hoofdredactionele commentaar van het Dagblad van het Noorden gaf dat reeds aan.

Er is een aantal belangrijke vragen gesteld waaronder – daar begin ik dan maar mee – over Emmen Op Kop. Een deel van het antwoord is reeds gegeven voor de burgemeester. Agendatechnisch bij de politie is het al lastig om 400 evenementen te begeleiden. Als je dan ook nog Koningsdag erbij doet, dan zit je jaarkalender eigenlijk wel vol. Maar wij hebben verschillende subsidiepotten. Emmen Op Kop is een subsidiepot die we weer nieuw leven hebben ingeblazen bij de Begroting van 2024, met een incidentele storting van vijf ton. Met de bedoeling om grote evenementen naar Emmen te halen of grote evenementen die zich aandienen – want het is niet altijd ‘halen’ maar soms dienen ze zich ook aan – en die financieel te kunnen doen.

En dat staat eigenlijk los van de evenementen die eigenlijk elk jaar plaatsvinden. Wij hebben een mooi evenementenbeleid met een evenementensubsidiepot waarbij we met elkaar ook hebben afgesproken dat, zodra een evenementenorganisator zich voor 15 november meldt, er zowel op de politiekalender als in de subsidieverstrekking ruimte gezocht wordt om dat te realiseren. Die evenementen kunnen gewoon rekenen op hun toegezegde beschikkingen. Die zijn de deur ook al uit en wat dat betreft loopt dat ook geen enkel gevaar. Dus er zijn geen andere organisaties die hier last van gaan ondervinden. Ik zie her en der evenementenorganisatoren knikken, dus daar ben ik blij mee. Dat was in ieder geval de vraag van Wakker Emmen, GroenLinks en de Partij van de Arbeid.

Dan vroeg de VVD ook nog naar slim investeren. Dat vroeg de Partij van de Arbeid ook nog. Bijvoorbeeld het scherm: ik weet niet of u onlangs bij het scherm langs bent gelopen, maar daar is reeds een deel van kapot. De partij waar wij destijds het scherm hebben aangeschaft, is failliet geraakt en daar zijn dus geen onderdelen meer van te vinden. Nou, het stond ook al in de Begroting voor 2024 om het te vervangen. Dit is natuurlijk een uitgelezen mogelijkheid om iets dergelijks naar voren te schuiven als je toch weet dat je de investering gaat doen. Dan wil je het ook doen, zodat het 27 april gereed is, zodat het scherm ook mooi en compleet is. Dus dat zijn van die slimme investeringen.

Zonder dat ik al te veel ga toelichten over de route, maar daar heb ik wel een kleine *cliffhanger* bij: wij hebben komende dinsdag een persconferentie waar we in ieder geval de route gaan aankondigen. En ook een tipje van de sluier van het programma, want uiteraard gaat dat allemaal in samenspraak met de communicatie van het Koningshuis en de koninklijke familie en ook de beveiliging en dergelijke. Want daar komt nogal wat bij te kijken wat dat betreft. Dus ook dat is altijd in afstemming met de vier partijen waar we Koningsdag samen mee organiseren. Maar u kunt zich voorstellen dat er in Emmen-centrum her en der wat bouwwerkzaamheden hebben. Het is natuurlijk niet mooi dat daar waar de koninklijke

familie loopt, er bouwhekken staan. Dus we zullen her en der cosmetische ingrepen moeten doen. Dat zijn *no-regretmoves* – niet-spijtbewegingen, om het maar in goed Nederlands te zeggen. Dat zijn dingen die je doet en die je naar voren haalt om het in ieder geval cosmetisch op orde te hebben, zonder dat al te veel kosten met zich meebrengt. Dat je voor het plaatje in ieder geval ook mooie zaken ziet.

Dan hebben we het over het Koningsweekend. Daar werd ook wat over gesuggereerd. Inderdaad, het is op een zaterdag. En zoals u weet, toevallig hebben wij – nou ja, dat is niet geheel toevallig – elke laatste zondag van de maand ook een koopzondag. Dus wij hebben de 27ste: dan is het Koningsdag en dan hebben we inderdaad de 28ste ook nog eens koopzondag. Dus we gaan zo veel mogelijk met elkaar combineren. Daar zijn heel goede overleggen ook over met de horeca en met de detailhandel. Daar gaan we echt een koninklijk weekend van maken. Maar de invulling ook daarvan zal te zijner tijd richting uw kant opkomen. Maar dat gebeurt allemaal in goed overleg met De Koepel en de Koninklijke Horeca Nederland, afdeling Emmen. In die zin proberen we echt mensen die hier zijn, niet alleen de zaterdag van elf tot één te vermaken maar ook de dagen eromheen.

Datzelfde geldt voor de dorpen en wijken. We hebben reeds de EOP's aangeschreven met de mogelijkheid om initiatieven aan te dragen, die dan ook op een financiële ondersteuning kunnen rekenen. Daar is al een aantal initiatieven voor deze kant op gekomen die we daadwerkelijk ook gaan ondersteunen. Dus ook daarin hebben we budget voor de dorpen en wijken. Want het is natuurlijk een feest van de hele gemeente Emmen.

Dan heb ik nog even de vraag over de lokale ondernemers, of die ook gaan profiteren. Ja, die gaan zeker profiteren, want als we kijken naar de productie en het programma, dan proberen we bij de artiesten, en hun gages uiteraard, wat lokale helden te contracteren. Dus de gelden zullen daar dan ook landen. Maar naast de artiesten hebben we natuurlijk ook fantastische podiabouwers in onze gemeente en in onze omgeving. Daar doen we zaken mee. Er worden in ieder geval dingen uitgevraagd. U kunt ervan uitgaan dat wij in gesprek zijn over *signing*bedrijven als het gaat om de aankleding van het hele gebeuren – zoals het zo mooi heet: *city dressing*. Want je wilt toch een mooie uitstraling hebben en daar zijn we mooi over in gesprek met verschillende ondernemers, ook binnen onze gemeente. Dus ja, een deel van de gelden zal ook weer terugstromen naar de ondernemers.

Wij hebben met de ondernemers – dat vind ik eigenlijk wel mooi, dat wil ik hier ook wel benoemen – best wel goede afspraken gemaakt dat we niet per se klant-leverancier zijn. Dus dat we niet overal de winkelprijzen of de adviesprijs betalen, maar dat we echt met elkaar gaan kijken hoe we als partners dit dan ook voor elkaar kunnen krijgen. Dus soms is het ook 'kostprijs plus btw' en daar doen we het dan mee. Dat ze geen marge krijgen, maar dat ze gewoon hun kosten gedekt zien. Nou, dat zijn mooie dingen met elkaar en dat is toch ook een stukje sponsoring als het gaat om wat de ondernemers ook zelf doen.

Met die gedachte denk ik dat we met elkaar heel mooie dingen neer kunnen zetten en dan kom ik terug op mijn grote enthousiasme. Dan zie ik uit naar een groots en trots feest.

De wnd. voorzitter: Bedankt. Dan kijk ik even rond. De heer Hoogenberg, Wakker Emmen?

De heer Hoogenberg (Wakker Emmen): Nou, ik weet niet of dit het moment is, voorzitter. Maar ik zou graag even een schorsing willen hebben. Of misschien dat er nog vragen zijn.

De wnd. voorzitter: Ja, een moment van schorsing vragen bepaalt u. Maar ik begrijp dat u nu een schorsing wilt?

De heer Hoogenberg (Wakker Emmen): Nee, maar het zou kunnen dat mensen nu al vragen hebben. Zo niet, dan zou ik graag even een ruime schorsing willen hebben.

De wnd. voorzitter: Nee nee, ik ga over de orde van de vergadering en u mag een schorsing aanvragen. Ja?

De heer Hoogenberg (Wakker Emmen): En u was net zo ruimhartig!

De wnd. voorzitter: Ja ja ja, maar in dezen niet. Hoe lang zou u willen schorsen, meneer Hoogenberg?

De heer Hoogenberg (Wakker Emmen): Nou, we zouden doorgaan tot tien over één, geloof ik. Nee, ik heb wel een halfuur nodig, denk ik.

De wnd. voorzitter: Een halfuur?

De heer Hoogenberg (Wakker Emmen): Ja.

De wnd. voorzitter: Nee, ik zie en hoor de verontwaardiging. Maar aan degene die de schorsing aanvraagt, wordt altijd gevraagd hoelang dat moet zijn. En ja, dan kan daar verontwaardiging over zijn. Alleen, het is de gewoonte en ook gewoon de afspraak dat dat dan gehonoreerd wordt. Ja? Dat wil niet zeggen dat we dan de volgende keer uren gaan schorsen, hè?

Een halfuur: dan stel ik voor dat we echt om tien over tien weer beginnen. Ja? En ‘tien over tien’ is ook tien over tien. De vergadering is geschorst.

Schorsing

De wnd. voorzitter: Dames Goed, het is tien over tien. Ik wil graag dat we even weer aandacht hebben voor de vergadering.

De heer Hoogenberg heeft om een schorsing gevraagd en die wil ik graag als eerste het woord geven. En ik stel ook voor dat hij dan ook meteen zijn tweede termijn houdt. Ja? De heer Hoogenberg. Moet ik nog even wachten? Moet er nog wat aan de techniek gebeuren?

De heer Hoogenberg (Wakker Emmen): De techniek van de iPad laat ons inderdaad even in de steek. Anders doe ik net even uit het blote hoofd wat we net hebben afgesproken. Als u nog één momentje heeft...

De wnd. voorzitter: Dan geef ik u even een moment.

De heer Hoogenberg (Wakker Emmen): Ja, we zijn weer ‘in beeld’.

De wnd. voorzitter: Dan krijgt u nu het woord.

Tweede termijn

De heer Hoogenberg (Wakker Emmen): Ja, dank u wel, voorzitter.

Dank voor de beantwoording door het college, door de burgemeester. U had al begrepen dat wij niet zo tevreden waren over het proces. Uit de beantwoording van de burgemeester maken wij op dat dit eenmaal en nooit weer zal zijn. De antwoorden van de burgemeester hebben ertoe geleid dat onze fractie unaniem voor het voorstel zal stemmen. Laten we wel lering trekken voor de volgende keer. Laten dit niet opnieuw gebeuren. Het is ook goed – dat stellen we zeer op prijs, moet ik zeggen – om te horen dat de burgemeester daar zelf ook van doordrongen is. We stellen zijn excuses op prijs en vertrouwen erop dat dit dus eenmalig is.

We gaan er dus een mooi feest van maken en daar kunt u ook bij Wakker Emmen van op aan. Daar doen we allemaal graag aan mee, moet ik zeggen. Het is nu eens een keer anders dan normaal. Meestal hebben we de kater achteraf, nu hadden we een kleine kater vooraf. Maar die spoelen we vanzelf weer weg.

Mevrouw Louwes (PvdA): Wij hadden twee punten waar wij ons vooral heel druk over maakten. Dat was het proces en dat was de uitzetting van de kosten. Nou, daar hebben wij een goed antwoord op gehad, we zijn daar tevreden over. In ieder geval is het antwoord over de uitzetting van de kosten wel duidelijk. En we zijn blij dat er erkenning is dat het proces niet goed is verlopen.

Een aantal andere vragen hebben we ook nog gesteld. Dat gaat ook over het taakstellend budget: dat was goed om te horen. Dat geeft in ieder geval een stukje garantie dat het geld dat er nog nodig voor is, niet boven het budget uitkomt.

Dan de ambtelijke inzet: daarvan zegt de burgemeester dat zij er allemaal een tandje bij doen. En dat het niet direct zijn weerslag heeft op het blijven liggen van bepaalde dingen. Waar we wel, denkt onze

fractie, voor moeten waken, is dat ‘tandje erbij’ prima is, maar we moeten wel uitkijken dat de ambtelijke inzet niet op het tandvlees gaat lopen. Want dan wordt het wél heel erg veel, ook op termijn. Het is in ieder geval goed om te horen dat een groot deel van het budget ook landt bij de plaatselijke ondernemers. Daar hebben we de wethouder over gehoord. Dus ja, in die zin zijn wij tevreden met de beantwoording en zal onze fractie ook unaniem voor dit voorstel gaan.

Dan nog even over de motie van de PVV – om die dan ook maar meteen even mee te nemen. De burgemeester heeft die motie ontraden. We kunnen eigenlijk daar ook heel goed argumentatie in volgen, dus wij zullen deze motie niet steunen.

Nou, dan rest de Partij van de Arbeid niks anders dan te zeggen dat wij hopen dat het een fantastisch feest gaat worden. En heel veel succes met de voorbereidingen!

De heer Wittendorp (CDA): Wij willen de burgemeester en wethouder bedanken voor de uitgebreide bijdragen in de beantwoording van de eerste termijn.

We hebben ook gezegd dat wij dit fantastisch vinden voor Emmen. We willen alle mensen die aan Koningsdag werken, heel veel succes wensen en ten slotte alle inwoners een geweldige Koningsdag toewensen. En in navolging van de heer Hoogenberg en mevrouw Louwes kan ik ook melden dat het CDA zonder enige twijfel voor gaat stemmen.

De heer De Jonge (VVD): Ja, ik wou bijna zeggen: de oranjebitter zorgt bijna voor een bittere nasmaak. Maar dat ga ik toch niet zeggen. Nee, ik bespeurde toch wat negativiteit en we vragen heel vaak aandacht voor onze regio. Nu krijgen wij heel goede aandacht voor onze regio en dat vind ik het toch jammer dat er ook heel veel negativiteit heerst. Ik snap dat dat ook deels komt door de procedure met de begroting et cetera, maar laten we nu ook met z’n allen er ook vol voor gaan. En laten we dan ook die positiviteit gaan uitstralen, zodat iedereen het een leuk feest en dat we Emmen dus ook op de juiste manier gaan promoten.

Voor de rest sluit ik mij aan bij de PvdA dat het antwoord ook prima is dat er zo veel mogelijk naar de plaatselijke ondernemers gaat. Daar zijn wij helemaal tevreden over.

En ik had nog een klein vraagje. Ik weet niet of de wethouder nog terug kan komen. Dat ging over de marketing na Koningsdag. Hoe gaan we dat benutten? Want dat is denk ik ook wel een belangrijk iets om mee te nemen.

Dan over de motie. Die zullen wij in ieder geval niet steunen. En wat ik al in eerste termijn zei: wij kunnen unaniem meegaan in dit voorstel.

De heer Kuiper (SP): College, bedankt voor de antwoorden.

Het enige wat wij kunnen zeggen, is: op naar 27 april! En laten we er een mooi feestje van maken.

De heer Post (PVV): Ik hoorde van het college dat er met behoorlijk wat partijen nog steeds gesproken wordt – als ik dat goed heb begrepen, dus zouden er ook nog wat schommelingen kunnen plaatsvinden in de kosten.

Er zijn ook heel veel onvoorziene omstandigheden die plaats zouden kunnen vinden. We leven nog steeds in Nederland, dus er is kans dat het gaat regenen. Ik denk dat een heleboel mensen dan toch thuis gaan blijven. Ja, dus wij zijn tegen.

Dit is volgens mij ook het moment dat ik de vragen beantwoord die aan mij gesteld zijn?

De wnd. voorzitter: Dat lijkt mij verstandig, want dit is de tweede termijn. U krijgt geen derde termijn.

De heer Post (PVV): O, ik wilde net vragen of we nog kunnen schorsen.

De wnd. voorzitter: Als u dat wilt... Nee, in alle eerlijkheid: ik hoop van niet!

De heer Post (PVV): Nee, nee. Nee.

Oké, waarom we de motie nu indienen? Nou, dat is omdat het ook nog niet zo heel erg lang bekend is dat de kosten hoger uitvielen. Dus vandaar onze zorgen.

De wnd. voorzitter: Er is nog een vraag van de heer De Jong – De Jonge, sorry.

De heer De Jonge (VVD): Ja, en er is nog een De Jonge bijgekomen, dus dat wordt nog leuk!

Nee, u zegt dat de kosten nog niet bekend waren. Maar u vraagt ook niet naar de kosten. Dit had u dus ook met de Begroting kunnen doen. Ik weet wel dat we het niet gaan doen, maar ten aanzien van die vraag of we in gesprek willen gaan met het Koningshuis, was het beter geweest dat u dat al veel eerder had aangegeven. Dus wat mij betreft had u dat beter toch bij de Begroting kunnen doen in plaats van nu.

De heer Post (PVV): Maar de verhoging van de kosten is pas recentelijk bekend. Dus daarom spreken we onze zorgen uit.

De vergelijking tussen gemeenschapsgeld en veiligheid van de heer Wilders en het Koningshuis: ja, ik vind dat een beetje een rare vergelijking. Dan kom ik weer een beetje bij het verhaal van de appels en peren. Bij de een gaat het om een volksvertegenwoordiger, zoals u zelf weet, heeft deze man sinds 2004 al beveiliging nodig om überhaupt in leven te kunnen blijven. Dus ik vind dat een heel rare vergelijking. Bij de ander gaat het om de vraag of iemand een vrijwillige bijdrage wil doen. Dus het gaat om een vraag en dan wordt er een vergelijking gemaakt met een man die al bijna twintig jaar beveiligd wordt.

De heer De Jonge (VVD): Ja, heel kort. Ik heb ook gezegd dat wij dat ook niet zouden ondersteunen. Maar het ging mij erom dat het om gemeenschapsgeld gaat. En daar ging het alleen om. Dus bij dezen. Ik zal er wel over ophouden.

De wnd. voorzitter: Gaat u verder.

De heer Post (PVV): Even kijken. ‘Wat doe je als de motie wordt aangenomen? Ben je dan voor het voorstel?’ Nou, zoals ik net begreep – want die vraag was er daarnet ook al – stemmen we eerst voor het voorstel en dan pas over de motie. En nee, wij zijn er dan nog steeds niet voor, want het bedrag verandert namelijk niet.

De wnd. voorzitter: Nee, ik twijfelde er even over wat u net zei. Maar u zei: we gaan eerst het raadsvoorstel doen en daarna de motie. Dat klopt. Ja. Gaat u verder.

De heer Post (PVV): Oké. Koningsdag levert geld op: of wij dan deze opbrengst zouden delen. Nou nee, want we vragen om een vrijwillige bijdrage. Daar kunnen ze ‘ja’ of ‘nee’ op antwoorden en dat staat ze vrij.

De heer Pruisscher (ChristenUnie): Zoals in eerste termijn al gesteld: wij zijn blij dat de Koning komt. Dat is een feestje waard is en ook onze investering.

Dank voor de reflectie op die deugd van gematigdheid eigenlijk, hoe dat ook in dit verhaal komt. En dat we op zoek gaan met elkaar naar wat nou de Emmense maat is en dat dat ook in dit voorstel is verwerkt. Dit moet het in Emmen zijn en daartoe blijft het dan ook beperkt.

Er zijn nog een paar kardinale deugden, waaronder de voorzichtigheid en verstandigheden. Ja, daar hebben we ook al wat reflectie over gehoord, dat je toch ook moet oefenen in deugden. Dus dat is bij dezen ook weer gedaan. En ik heb er nog een waargenomen: de deugd van de moed. Nou, dat zit zeker bij een aantal collegeleden wel goed, heb ik gemerkt in de beantwoording. Dus vanuit de ChristenUnie akkoord.

De heer Koops (D66): Een halfuur was gelukkig lang genoeg om bij te komen van de ons toch niet vaak geziene of gehoorde uitgesproken reacties van de collegepartijen. Het is opvallend dat juist bij dit onderwerp er zo’n stevige discussie wordt gevoerd. Wij zouden het in ieder geval jammer vinden als wij als raad onze oren te veel laten hangen naar negatieve sentimenten. Wat ons betreft is het aangetrokken boetekleed echt een maatje te groot.

Daarentegen is het volgens mij onze plicht en onze uitdaging om uit te leggen, te betrekken, te motiveren en om, natuurlijk binnen de grenzen van fatsoenlijk bestuur, uit te dagen en te groeien. D66 kijkt in ieder geval liever vooruit dan over onze schouder. In dat kader stemt ons de tweede termijn gelukkig een stuk positiever.

Wij zouden dan ook willen voorstellen dat na vandaag de instelling van ons als gezamenlijk gemeentebestuur wordt omgeslagen van 'kan minder' naar 'kon minder'. Het proces heeft wellicht geen schoonheidsprijs verdiend, maar Emmen verdient dat wel. Dus laten we ons daarvoor gaan inzetten, te beginnen met de komende persconferentie waar we onze inwoners ook meteen gaan uitleggen hoeveel dit visitekaartje ons gaat opbrengen, nu we het over de kosten hebben gehad.

Mevrouw Van der Woude (GroenLinks): GroenLinks is en blijft positief over alle aandacht die men krijgt wanneer dan ook, ook als het gaat om uitzendingen over het Bargerveen, waarin Emmen gewoon hartstikke mooi naar voren komt.

We vinden wel dat als we dan horen over 'tandje erbij voor de ambtenaren', die toch wel vaker overvraagd worden, we niet hopen dat het ten koste van hen gaat. We maken ons wel zorgen over de mentale gezondheidssituatie en de uitval eventueel onder de ambtenaren. Waak daarvoor, want ons ambtenarenapparaat is groot maar het is wel heel belangrijk. Dus daar moeten we wel voor waken.

En onze partij is principieel echt tegen het Koningshuis en de middelen die daarmee te maken hebben. Wij wensen iedereen een mooi feest, maar daardoor zullen wij tegen dit voorstel stemmen.

De heer Kasteleijn (50PLUS): Dank u wel, voorzitter, dat u zo ruimhartig met de tijd omgesprongen bent naar onze burgemeester toe. Want dankzij dat hebben wij een uitstekende verklaring van de burgemeester mogen ontvangen en horen.

Wij zijn dan ook heel erg verheugd dat de burgemeester aan de ene kant begrijpt dat het proces wel anders had gekund, maar dat ik aan de andere kant nog steeds dat enthousiasme hoor dat we in het begin hebben gehad. Dat hoor ik gelukkig ook bij de wethouder.

50PLUS is dan ook zeer tevreden met de beantwoording van de vragen en zal zeker voor stemmen. En bij de motie zullen wij tegen stemmen.

De wnd. voorzitter: Oké, bedankt. Dan ga ik naar de beantwoording van het college. Volgens mij zijn er niet zo heel veel vragen. Dus ik ga nu op de tijd letten. Burgemeester.

Reactie college

De heer Van Oosterhout (burgemeester): Nee, er zijn inderdaad niet heel veel vragen. Dank voor de reacties en dank ook voor het vertrouwen. Want dat is eigenlijk nog veel belangrijker, dat we nu met elkaar vooruitgaan. Ik vind dat wel mooi vanuit de bijdrage van D66: dit was terugblikken, we gaan nu vooruitblikken, volle kracht vooruit. En wij hebben zin in een heel mooi feest.

Misschien nog even in reactie op de vraag van mevrouw Van der Woude: wees vooral voorzichtig met de ambtenaren. Dat zullen we doen, maar tegelijkertijd merk ik wel dat er heel veel enthousiasme in de ploeg zit om er echt een heel mooi feest van te maken. Niet eens zozeer sec voor ons – raad, college en ambtelijke organisatie – maar vervolgens voor heel veel mensen die aan de ene kant heel wat hebben met zo'n heel mooi Koningsfeest, maar vooral dat we kunnen laten zien dat Emmen veel meer is dan een onderste plaatsje in de Atlas van Afgehaakt Nederland. Dus wat dat betreft kan dit volgens mij heel mooie kans bieden om heel mooie Emmen-promotie te maken. Dus gaan we met elkaar met volle energie ertegenaan.

De heer Rink (wethouder): Er was één expliciete vraag gesteld en ik wil nog even terugkomen op de PVV over de regen. Uiteraard heeft mooi weer onze voorkeur, maar ik heb in de tussentijd van de NOS ook begrepen dat zij stiekem ook een beetje op regen hopen, want dan hebben ze meer tv-kijkers. Dus het is even de vraag wat nou beter is in dezen voor onze gemeente.

Maar ik kreeg nog de vraag over marketing voor na Koningsdag. Nou, bij punt 1.5 in het raadsvoorstel wordt ook gezegd dat we bezig zijn met het ontwikkelen van de marketingstrategie. Daar hebben we inmiddels de eerste afspraken voor staan met onder andere SPE en Marketing Drenthe. Waar zitten echt de mensen die daar ook kennis van en kunde in hebben. Maar suggesties zijn altijd welkom.

En toch ook wel een klein tipje van de sluier: we zijn natuurlijk in Emmen bekend om onze circulariteit. We weten ook dat we aan *city dressing* gaan doen, dus er komen mooie banieren en dergelijke. We zijn toch aan het kijken, samen de partijen, om op het moment dat de banieren verwijderd worden, daar een mooie tassen van te maken en dat worden dan weer *collector's items*. Uiteraard ga ik ervan uit dat heren en der van de V&D... Nee, van de VVD, sorry! 'Van de V&D'... Ja, het is laat, jongens, het is laat. Ja,

normaal gesproken waren ze daar dan te koop geweest, maar in dit geval bent u voor de tassen altijd welkom om daar eentje van aan te schaffen. Dan kunt u door het land heen banjeren met de logo's en 'doedels' van onze inwoners.

Besluitvorming

De wnd. voorzitter: Goed. Bedankt, dan hebben we nu nog eigenlijk twee dingen te doen. Eerst is er een stemming over de 'Begroting Koningsdag', dus B2, en daarna de motie van de PVV.

En we beginnen natuurlijk met de Begroting Koningsdag. Ik ga ervan uit dat iedereen daar akkoord mee gaat. Ja? Nee? Ik zei gewoon 'akkoord gaat' in verband met deze volgorde. Jaja! Nee-nee! Nee, even voor de duidelijkheid: we hebben net een andere volgorde bij het vorige B-stuk. Dus ik denk: nou, misschien gaan we dit weer doen. Dus, ja? Nee hoor, ik weet dat er tegenstemmers zijn.

Goed, ik breng het raadsvoorstel 'Begroting Koningsdag' in stemmen. Wie is voor? Dat zijn de fracties van Wakker Emmen, de Partij van de Arbeid, het CDA, de VVD, de SP, de ChristenUnie, D66 en 50PLUS. En wie is tegen? Dat zijn de fracties van de PVV en GroenLinks. Dan is het raadsvoorstel met 32 stemmen voor en twee stemmen tegen aangenomen.

Goed, dan gaan we naar de motie van de PVV. Wie wil daar nog eventueel een stemverklaring over afleggen? Had ik bij het vorige trouwens ook moeten vragen. Maar volgens mij was u wel duidelijk in de tweede termijn. Niemand? Dan breng ik deze in stemming. Wie is voor deze motie? Dat is de fractie van de PVV. Wie is tegen? Dat zijn de fracties van Wakker Emmen, de Partij van de Arbeid, het CDA, de VVD, de SP, de ChristenUnie, D66, GroenLinks en 50PLUS. Dus deze motie is verworpen met één stem voor en 33 stemmen tegen verworpen.

Dan gaan we naar het volgende agendapunt, maar dat zal weer onder leiding staan van de burgemeester – en zodadelijk de voorzitter.

B2a. Motie vreemd aan de orde van de dag: Network for Age-Friendly Cities and Communities (ingediend door de fracties van 50PLUS en de SP)

De voorzitter: Dank u wel, meneer Horstman. Dan gaan we nu naar agendapunt B2.a, met een motie vreemd aan de orde van de dag, 'Network for Age-Friendly Cities and Communities'. Het woord is als eerste aan de indiener, de heer Kasteleijn van 50PLUS.

Eerste termijn

De heer Kasteleijn (50PLUS): Voor u ligt een motie om met meer kennis aangaande de behoefte van verschillende leeftijden beter voorbereid te zijn op de snel veranderende bevolkingssamenstelling. Onzes inziens is het belangrijk om niet zelf weer het wiel te hoeven uitvinden, maar te kunnen vergelijken met andere gemeenten en daarmee meer kennis te hebben van waaraan gedacht moet worden bij het maken van beleid. Het is niet uitsluitend op ouderen gericht, maar u zult het ons niet kwalijk nemen dat de focus van 50PLUS daar wel op ligt. Wij hopen hiermee extra steun te kunnen geven aan het college bij het maken van plannen voor de toekomst.

Ik wil graag de motie indienen mede namens de SP, met het volgende dictum:

Motie vreemd aan de orde van de dag 'Deelname WHO Global Network for Age-friendly Cities and Communities'

(ingediend door de fracties van 50PLUS en de SP)

'De raad van de gemeente Emmen in vergadering bijeen op 25 januari 2024,

Wij zien dat:

- *in Emmen de vergrijzing zich steeds meer laat gelden;*
- *de trend van die verschuiving in leeftijd veel sneller gaat dan door beleidsmakers is voorzien;*
- *het bestuur van Emmen met de visie 'Iedereen doet mee' zijn verantwoordelijkheid heeft getoond voor die veranderende bevolkingssamenstelling;*
- *bij het netwerk van 'WHO Global Network for Age-friendly Cities and Communities' ruim 1.500 steden in 51 landen aangesloten zijn en er daardoor meer dan 320 miljoen burgers bij betrokken zijn;*

Wij denken dat:

- *het van belang is dat het oriënteren op en implementeren van het ouderenbeleid ondersteund kan worden met elders opgedane ervaringen;*
- *het ingerichte netwerk van het Wereld Gezondheid Organisatie (WHO) daarin een inhoudelijke steunpilaar kan zijn: immers, de betrokkenheid bij ouderen is een belangrijk uitgangspunt van de WHO;*
- *dit netwerk zich richt op het delen van inzichten op alle deeltherreinen van de positie van ouderen;*
- *Emmen baat heeft met die gedeelde inzichten van deze organisatie waaraan geen kosten dan alleen de eigen inzet zijn verbonden;*

Verzoeken wij het college van burgemeester en wethouders:

- *de gemeente Emmen aan te melden bij het Global Network for Age-friendly Cities and Communities;*
- *de aanbevelingen c.q. inzichten van het Global Network for Age-friendly Cities and Communities als speciaal, vast aandachtspunt op te nemen in onze besluitvormingstrajecten.*

En gaat over tot de orde van de dag.'

De heer Kasteleijn (50PLUS): Ik moet wel eerlijk toegeven dat ik het jammer vind dat in het Engels is. Want ja, ik had eigenlijk het wel het liefst in het Nederlands gedaan. Maar ja goed, het is een samengaan vanuit de WHO en dat is nou één keer in het Engels.

De heer Van Dijken (CDA): Ja, wij hadden een drietal vragen. Wij hebben even op de website gekeken van Age-Friendly Cities and Communities en zien dat van alle steden die zich hebben aangesloten bij dit netwerk, er twee steden zijn die uit Nederland komen. Dat zijn Amsterdam en Den Haag. Maar als je het kaartje van de wereld dan ziet, dan zie je dat met name steden uit de VS, Chili, Engeland, Spanje, Ierland en Slovenië aangesloten zijn bij dit netwerk. Vindt u dan dat deze landen c.q. steden representatief zijn voor een gemeente als Emmen? Dit als eerste vraag.

De heer Kasteleijn (50PLUS): Wat ik weet, is dat ook Heerlen in dat rijtje thuisheert, maar misschien nog niet toegevoegd is. Maar het is daar in de raad geweest. En ja kijk, er zijn universele dingen die over ouderen en jongere mensen gaan en over andere leeftijden. Wat je ziet, is – en dan heb ik het meer over de ouderen – dat die doelgroep met name in Emmen exponentieel gestegen is. Als je dat stijgingspercentage vergelijkt met bijvoorbeeld de woningbouw, kunnen we dan zeggen dat in het beleid er rekening mee is gehouden dat er zo veel ouderen hier in Emmen een plekje zoeken? Dan geef ik aan dat dat naar mijn mening onvoldoende is. Den Haag en dergelijke plaatsen hebben ook hun inbreng gehad. Het zou dus mooi zijn als je inderdaad ziet dat dat soort universele zaken ook in andere plaatsen speelt. Ik ben ervan overtuigd dat daar een algemene lijn in terug te vinden is. Dus ja, ik vind dat heel terecht.

De heer Van Dijken (CDA): Ik begrijp uit uw beantwoording dat u eigenlijk wel vindt dat deze steden vergelijkbaar zijn met Emmen, omdat ze dezelfde problematiek hebben.

Mijn tweede vraag is dan ook: op dezelfde website staat ook een heel grote lijst, echt een database, van voorbeelden die ze zelf opnoemen: bijna driehonderd. Kunt u een van die voorbeelden waarvan u zegt dat dat echt een voorbeeld is dat wij dat in ons beleid nooit hadden bedacht en dat echt een voorbeeld is van waarom we lid zouden moeten worden?

De heer Kasteleijn (50PLUS): Goeie vraag. Eerlijk gezegd ben ik niet een beleidsmaker hier in Emmen. Wat dat betreft moet ik ook eerlijk toegeven dat ik onvoldoende weet wat er aan kennis hier op dit moment binnen de ambtenarij aanwezig is over dit probleem. Ik kan daar dus niet echt een goed antwoord op geven.

De heer Van Dijken (CDA): Ja, duidelijk. Neemt niet weg dat de website dusdanig open is dat al die driehonderd adviezen of ideeën die men heeft verzameld, gewoon openbaar zijn te vinden op deze website.

Een derde vraag – dan citeer ik uw motie vreemd aan de orde van de dag. Daar staat een heel mooie zin in: '(...) *het bestuur van Emmen met de visie 'Iedereen doet mee' zijn verantwoordelijkheid reeds heeft*

getoond (...)'. Vindt u ook niet dat de aandacht voor vergrijzing al voldoende is meegenomen in diverse beleidsstukken?

De heer Kasteleijn (50PLUS): Nee. Kijk, ze hebben zeker aangetoond dat ze daar een open oor ervoor hebben en er goed naar luisteren en dat belangrijk vinden. Tegelijkertijd is het natuurlijk wel zo dat de kennis waar de WHO het over heeft en die je kunt vergaren doordat andere steden hun inbreng daarin hebben, natuurlijk iets anders is dan wat de gemeente Emmen in haar beleidsstukken heeft geschreven.

De heer De Vries (PvdA): Dank aan de heer Kasteleijn. Ik had een vraag. Ook onze fractie heeft zich wat verdiept in die website. Zoals wij het bekijken, is het niet alleen een kwestie van halen als je daar lid van wordt, maar er wordt ook verwacht dat je iets brengt. En als wij in ieder geval even kijken naar één Nederlandse stad die daar al in betrokken is, dan zien we daar een behoorlijke projectorganisatie waar de voorbeelden ook van genoemd worden. Dus hebt u ook gekeken naar de inspanningen en kosten die dat met zich meebrengt voor de gemeentelijke organisatie?

De heer Kasteleijn (50PLUS): Ja. Het is zo dat het kosteloos is en dat is voor 50PLUS wel degelijk een belangrijk item. Want als je kennis wilt delen en je moet dat van bureaus halen of iets dergelijks, dan hangt er meteen een dik prijskaartje aan. En dit is kosteloos.

De heer De Vries (PvdA): Nee, wij hebben in ieder geval ook gelezen dat het lidmaatschap kosteloos is. Alleen, als je ergens lid van wordt, dan moet je er ook vaak iets voor doen. En dat lijkt ons hier ook het geval. Datgene wat je moet doen, is dat je ook iets levert en bijdraagt aan die organisatie. Dat vraagt dat je dus dingen gaat oprichten en daar ook menskracht voor beschikbaar stelt.

De heer Kasteleijn (50PLUS): Dat klopt, inderdaad. Maar het is kennisoverdracht wat je doet en het is niet direct dat je daar een bureau voor moeten inhuren of dat je daar specifiek jouw ambtenaren een dagtaak voor moet geven. Nee, het is juist de kennis die we zelf opdoen binnen onze gemeenschap. Als wij daar een item vinden waarmee we die algemene gemeenschap kunnen verrijken, dan is dat een heel mooie aanvulling voor die algemene gemeenschap.

De heer Koops (D66): Ja, dan toch nog even. In het tweede besluitpunt van het dictum geeft u aan dat u graag ziet om dat als *'speciaal, vast aandachtspunt op te nemen in onze besluitvormingstrajecten'*. Nou, dat klinkt bijzonder. Maar u kunt zich natuurlijk ook voorstellen dat er veel besluitvormingstrajecten zijn waar de aanbevelingen van dit Global Network niet op van toepassing zijn. Dus hoe ziet u dat?

De heer Kasteleijn (50PLUS): Het is zeker niet overal op van toepassing, dat is duidelijk. Aan de ene kant heb je de aanbevelingen van andere steden en aan de andere kant heb je natuurlijk je eigen werkwijze en dergelijke. Ik kan niet beweren dat dat voor elk terrein is. Nee, zeker niet. Nee.

De voorzitter: Oké. Dan mag u gaan zitten. Ja, u mag ook blijven staan. U stond zo lekker? O, nou ja. Er staat nergens dat je zittend iets moet doen in deze raad. Ik kijk even naar de wethouder om eens even een reactie, ook in verlengde van de vragen. Ik geef wethouder Wanders graag het woord.

Reactie college

De heer Wanders (wethouder): Ik wil bij dezen meteen opmerken dat in dit geval de opmerking 'de wethouder' in dezen wel een lastige is. Want ik doe dit even vanuit de coördinerende rol als het gaat over het Beleidskader Sociaal Domein. Maar het had, luisterend naar de beantwoording van de heer Kasteleijn, ook een wethouder met een wat fysiekere portefeuille kunnen zijn als het gaat over wonen en cetera. Dat geeft ook al aan dat we kijken naar de motie, van de week tot ons nemend, en wij de implicaties voor onze organisatie met de vraag zoals die u nu stelt, niet in die zin overzien. Wij weten niet wat dit betekent, wat dit aan kosten met zich mee gaat brengen aan ambtelijke inzet. Kennisoverdracht vraagt ook nog steeds dat mensen die verzamelen, overbrengen, maar ook andere kennis tot zich nemen. Zoals u ook in uw dictum stelt: *'in het besluitvormingsproces implementeren'*. Dus het heeft wel een repeterend karakter.

Neem daarbij ook dat wij een heleboel zaken, zoals u zelf ook al aangaf in uw beantwoording, als het gaat over de Woonvisie, waar een woningmarktonderzoek aan vooraf is gegaan, ook de woningbehoefte is onderzoek. We hebben recent het vastgestelde Beleidskader Sociaal Domein waarin we met elkaar hebben gedefinieerd hoe we willen omgaan met de opgaven die we kennen in Emmen. Daartoe behoren ook de door u aangehaalde doelgroepen. En u hebt – dat we dat ook vooropstellen – een Strategienota aangenomen waarin de prioriteiten zijn benoemd. Dan tel ik als laatste nog mee dat u best veel inzet vraagt van ons als gemeente. Ik noem overigens ook in dat kader dat ISA-gala waar u volgens mij binnenkort een uitnodiging voor een informatieavond voor gekregen, waar we de stap maken in de zorg naar gezondheid.

Dat bij elkaar optellend maakt dat het college, kijkend naar deze motie, eigenlijk de raad deze motie zou willen ontraden, omdat het eigenlijk in onze genen moet zitten. En als we dan iets tekortkomen met elkaar, pakken we het dan op. We weten nu niet, als hier ‘ja’ tegen wordt gezegd, wat dat betekent voor alle andere zaken die we met elkaar willen doen.

De voorzitter: Dank u wel voor deze heldere reactie.

We gaan even in tweede termijn om te beginnen even naar de heer Kasteleijn. U hebt een aantal vragen gekregen en u hebt een reactie gekregen van het college. En de kern daarvan is dat deze motie om diverse redenen wordt ontraden. Meneer Kasteleijn.

Tweede termijn

De heer Kasteleijn (50PLUS): Ja, hartstikke dank, wethouder, voor deze informatie.

Ja, het is niet de bedoeling dat het ambtelijke pakket daardoor een verzwaring zal krijgen. Het is niet bedoeld om de door ons uitgezette kaders te gaan veranderen of wat dan ook. Het is eigenlijk meer bedoeld om een hulp te zijn, om wat beter voorbereid te zijn op de veranderende – laat ik zeggen – zaken zoals bijvoorbeeld de samenstelling van de bevolking.

De wethouder geeft aan dat het aan te veel onderdelen raakt. Maar het is niet zo dat bij alle voor ons liggende beleidsstukken hier rekening mee zou moeten worden gehouden. Dat is niet de bedoeling.

De voorzitter: Nou ja, dat is een reactie. Ik weet niet of iemand daar nog weer op wil reageren? Mevrouw Van der Woude? En dan gaan we langzamerhand wat naar een afronding toe van dit agendapunt. Ja.

Mevrouw Van der Woude (GroenLinks): Oké, ik had eigenlijk wel een aanvulling. Want ik dacht dat we bezig waren met de tweede termijn.

De voorzitter: Zeker.

Mevrouw Van der Woude (GroenLinks): Oké. Want ik ben eigenlijk wel mild, want ik hoor de wethouder zeggen dat hij niet precies weet wat het zou raken en wat voor invloed het zou hebben op de gemeente. Er zijn inmiddels dus wel twee gemeenten in Nederland die aangesloten zijn bij het netwerk: Amsterdam en Den Haag. Misschien niet steden in de omvang van Emmen – nee bijna, inderdaad. Maar wellicht is er een goede reden waarom die gemeenten ook zijn aangesloten bij het netwerk. Als het hier niet bekend is, dan is het wellicht wel iets voor de toekomst, om te kijken waarom ook gemeenten in Nederland zich beginnen aan te sluiten. En dat het nog niet alle gemeenten zijn, maar dat het er nu twee zijn of wellicht drie, wil nog niet zeggen dat het er in de toekomst niet nog meer zouden zijn en waarom Emmen dan niet voorloper zou kunnen zijn in dit geheel. We hoeven geen volger te zijn, we kunnen ook een trendsetter zijn binnen Nederland.

De heer Huttinga (ChristenUnie): Ten eerste is mij even ontgaan dat u de gelegenheid gaf om vragen te stellen en het daarna meteen doorging. Maar ik zal nu even de bijdrage namens de ChristenUnie geven.

We hebben er wel stevig over nagedacht. Maar wij hebben best wel een opgave, vind ik, als gemeente Emmen met wat we al de afgelopen jaren voor het voetlicht hebben gebracht. Bijvoorbeeld brede welvaart, de *sustainable development goals* waar we echt werk van maken, we hebben ons gericht al

jaren geleden op het VN-verdrag met betrekking tot de mensen met een... ‘behindering’. Het Duitse ‘*Behinderte*’: daar ben ik helemaal aan gewend.

De voorzitter: Handicap?

De heer Huttinga (ChristenUnie): Beperking! ‘Handicap’ mag je niet zeggen. ‘Beperking’! Ja, ik weet het, het is Engels. Maar goed, in Amerika weten ze niet goed hoe dat werkt in Nederland. Ja, daar is al zo veel werk aan en juist die zeventien SDG’s, die *sustainable development goals*, vind ik zo veelomvattend. Als we die met elkaar in beleid kunnen verankeren, dan laten we niemand zitten. Geen oudere, geen jongere, geen andersgeaarde, geen maakt-niet-uit-wat. En dat is zo fantastisch als je die doelen volgt en dan ook nog als het gaat om brede welvaart je de boel goed neerzet. Dan hebben we een fantastische gemeente. En dan denk ik dat al die ouderen hier heel graag willen wonen.

De heer Van Dijken (CDA): Laten we vooropstellen dat wij als CDA het belangrijk vinden dat zowel jongeren als jongvolwassenen als ouderen zich thuisvoelen hier in Emmen, dat ze zich gehoord voelen. En dat het delen van inzichten met betrekking tot de leeftijdsgroepen erg belangrijk is – en dan niet alleen voor ouderen. Maar aanmelding met zo’n netwerk moet dan wel meerwaarde hebben.

Als wij op die database kijken van die *aged-friendly practices*, worden wij nog niet heel enthousiast van de voorbeelden. Ik noem er een paar: een outdoor ontmoetingsplaats, het ontwikkelen van een wandelgroep, van-deur-tot-deur-vervoer. En ik vond een wel heel opmerkelijk: die had het doel om te overdenken hoe extreem weer, kijkend naar klimaatverandering, effect had op gezondheid en welzijn voor ouderen. Ja, dit soort voorbeelden, dit soort studies moet je alleen betrekken op ouderen, maar dat moet je doen voor alle mensen in je gemeente.

Wij zien dan ook geen balans tussen de inzet die wordt gevraagd en de opbrengsten zoals vermeld op de website. Wij snappen dat de fractie van 50PLUS aandacht vraagt voor onze ouderen, maar we moeten als Emmen door deelname – dat vragen we ons af – niet veel te veel het signaal afgeven: Emmen, de stad voor ouderen. We willen veel meer het signaal afgeven: Emmen, de stad voor jong en oud. Dus kortom, wij zien hier nog niet veel meerwaarde in en we zullen daarom ook tegen stemmen.

De heer De Vries (PvdA): Ja, zo mooi als de heer Huttinga dat zojuist verwoordde, dat lukt mij bijna niet. Dus daar kunnen wij ons echt bij aansluiten.

Kijk, het punt van de fractie van 50PLUS om *best practices* met elkaar te delen, is natuurlijk altijd goed. Maar dan zouden wij zeggen: doe dat wat dichterbij huis. Wij hebben bijvoorbeeld het BOCE-verband, waarbij de drie gemeenten heel intensief samenwerken. Die komen ook regelmatig bij elkaar. Dus misschien kunt u het wat dichterbij huis zoeken als fractie. Dan is het ook wat beter vergelijkbaar met elkaar.

Ja, voor de rest volgen wij ook heel goed de lijn die de wethouder zojuist aangaf. Onze fractie zal dan ook niet voor deze motie stemmen.

Reactie college

De heer Wanders (wethouder): Ja, nog een korte reactie. Ik zie het werkbezoek nu ook afglijden van Santiago de Chile naar Den Haag en inmiddels zit ik alweer in het BOCE-gebied. Ik ben alweer bijna thuis. Dat is jammer.

Nee, maar laat ik even het volgende melden. Op kennisoverdracht wordt nu veel gehamerd, maar als ik nou één ding herken bij onze ambtelijke ondersteuning, over welke thema’s we het ook hebben: men wil van elkaar leren en zoekt dus altijd verbinding met anderen in alle gremia waarin we zitten. En ik ben blij met de ondersteuning zoals ook de heer Huttinga dat aangaf. Als ik zie welke opgaven we met elkaar al hebben geformuleerd voor de komende jaren, dan maak ik me sterk dat daarvoor dekking is binnen deze items die hier voor ons van belang zijn. Ergens bijhoren om erbij te horen, zonder dat je er wat mee gaat doen: volgens mij is dat niet waar wij onze mensen mee aan het werk moeten zetten.

De voorzitter: Dank u wel. Dat waren de bijdragen in eerste en tweede termijn. Ik ga even naar de heer Kasteleijn. U hebt een motie ingediend, u hebt wat reacties gekregen. U hebt het advies gekregen vanuit het college. Wat stelt u voor waar het gaat om de vervolgbehandeling van deze motie?

De heer Kasteleijn (50PLUS): Ik zou de motie graag in stemming willen brengen.

Besluitvorming

De voorzitter: Dat is uw goed recht, dat gaan wij doen. Nogmaals, het gaat in deze motie om de gemeente Emmen aan te melden bij dat Global Network en de aanbevelingen van dat Global Network als speciaal vast agendapunt op te nemen in onze besluitvormingstrajecten. Heeft iemand de behoefte aan een stemverklaring? Dat is niet het geval.

Ik ga u nu vragen of u voor of tegen deze motie bent. Wie is voor deze motie? De fracties van 50PLUS en de SP. Dank u wel. Even voor de duidelijkheid: wie is tegen deze motie? Dat zijn de fracties van Wakker Emmen, de Partij van de Arbeid, het CDA, de VVD, de PVV, de ChristenUnie, D66 en GroenLinks. Met drie stemmen voor en 30 stemmen tegen is deze motie verworpen.

B3. Vaststellen lijst A ‘ingekomen stukken’ en mededelingen

De voorzitter: Dan kom ik bij agendapunt B3, lijst A ‘ingekomen stukken’ en mededelingen. Kunnen we die lijst A vaststellen? Dat is het geval.

B4. Sluiting

De voorzitter: Dan kom ik bij de sluiting. Ik heb nog in ieder geval één mededeling.

Er is wat onduidelijkheid over een uitnodiging die is uitgegaan en die is al voor volgende week vrijdag. Ik maak even van de gelegenheid gebruik om die verduidelijking te geven. Volgende week vrijdag in deze zaal zijn er twee soorten bijeenkomsten. Dat is ook even agendatechnisch misschien wel handig. Om tien uur is er een bijzondere algemene ledenvergadering van de Vereniging Drentse Gemeenten. Voor de goede orde: uiteraard zijn alle twaalf gemeenten lid, inclusief de gemeente Emmen. Daar staat onder andere op de agenda het afscheid van voorzitter Rikus Jager. Als dat goed gaat, is in de ledenvergadering het voorstel om de kandidaat, de heer Klaas Smit van Noordenveld, te benoemen als nieuwe voorzitter. Dat is om tien uur, voorafgaand door een ledenvergadering.

Dan is er om twaalf uur even een schakelmoment. Dan eten we even een broodje en dan is er om half één – dat had ik al aangekondigd als ‘bijeenkomst over veiligheid’ – op die elfde januari de bijeenkomst ‘Drentse Aanpak Ondernijning’. Daar gaan we met een aantal deskundigen verder doorpraten over wat we onder ondernijning verstaan en hoe we dat aanpakken. Dus u bent welkom om tien uur om de bijzondere algemene ledenvergadering van de VDG bij te wonen en aansluitend is er dan die Drentse Aanpak Ondernijning en dat allemaal in dit huis en wel in deze raadszaal.

Dat gezegd hebbende dank ik voor uw aanwezigheid en uw inbreng en sluit ik deze raadsvergadering om vijf voor elf. De vergadering is gesloten.

Vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van 29 februari 2024,

De voorzitter,

De griffier,